

LIAUDIES BALSAS

lapis 3

Vėliav
TSR. M
važiuoarstė
ikių

varbis

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 8, Ont., Canada

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

922

PENKTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 10, 1949, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XVIII

National Steel Car korporacijos (Hamiltono) darbininkai išeina į streiką. Jie reikalauja sutrumpinti darbo dieną ir pakelti algas \$3.15 už savaitę. Sustreikavo 1,400 darbininkų. Jie priklauso United Steel Workers unionui.

Amatų ir Darbo Kongreso Vadovybė Pasidavė Dešiniųjų Reikalavimams

OTTAWA. — Amatų ir Darbo Kongreso viršininkai galė pasidavė Amerikos Darbo Federacijos viršininkų ir paties Kongreso dešiniųjų elementų spaudimui ir suspendavo Kanados Jūrinių Uniją. Už ką? Už tai, kad jos viršininkai ir aplamai nariai narsiai kovojo su žiauriais išnaudotojais — laivų savininkais.

Sis suspendavimas buvo numatomas, bet jo paskelbimas tuo metu, kada unija veda tokią sunkią kovą ne tik

Dejalistai Matyti Rengias Perversmui

PARYŽIUS. — Valdžia paskelbė, kad sučiupo du trokus su ginklais ir amunicija, taipgi suėmė 16 asmenų.

Suimtųjų tarpe yra trys aukšti De Gaulle judėjimo viršininkai, jų tarpe vienas De Gaulle asmeninės apsaugos policijos narys.

Valdžia visą atydą nukreipus į komunistus, tuo tarpų jai pavojus kyla iš dešinės.

(Lietuvoj, kaip pamenate, valdžia bauginosi kairiaisiais, o tuo tarpų dešinieji rengėsi perversmui, kurį ir įvykdė.)

su išnaudotojais, bet ir unioniniais skebais, yra lygus įsmeigimui peilio į jūrinių nugarą. Jūrinius apšaudė Amerikos Darbo Federacijos r laivų savininkų skebai iš priesakio, o jų pačių Kongresas smogė iš užpakalio.

Kanados Jūrinių Unija yra teisėta organizacija, valdžios patvirtinta. Valdžia iki šiol nėra atšaukus savo pripažinimo. Ji per komisijas yra apkaltinus laivų kompanijas, kurios laužo darbo įstatymus.

Kanados Jūrinių Unija suspenduojama ne už kokius nusizengimus Kongresui ar aplamai unionizmui. Ji suspenduojama už tai, kad dešiniams unijų vadams nepatinka nekurių unijos vadų politinės pažiūros.

Kongresas ilgą laiką kovojo prieš reakcionierių pastangas suskaldyti unijas ant šių pamatų. Pats prezidentas Bengough stovėjo už tai, kad unijistai turi būti laisvi turėti savo pažiūras. Jis palaikė tuos, kurie palaikė skyrių teises rinkti vadus, kurie jiems patinka. Bet galų gale reakcionieriai su Frank Hall priešakyje privertė pasiduoti.

Sakoma, kad dešinieji grumojosi išvedimu iš Kongreso kelių didelių unijų.

Kongresas nesuspenduos jūrinių unijos.

Suspendavimą turės patvirtinti arba atmesti Kongreso konvencija, kuri įvyks rudenį. Bet rodos, kad yra suokalbis pačią konstituciją pakeisti taip, kad eiliniai nariai mažiau teisių turėtų. Valdams bus suteikta teisė atstovauti narius, jeigu nebus pilno atstovų skaičiaus. O kad jie mokės sumažinti atstovų skaičių, tai nereikia aiškinti.

Anglijai Grumojasi Ekonominis Krizis

LONDON. — Anglijos valdžia negali suvesti galo su galu. Eksportas smarkiai nuopulė, o importo sumažinti negalima.

Stafford Cripps, taip vadinamas ekonominis bosas, buvo pasiūkęs laikraščiu atstovus, kuriems išaiškino sunkėjančią padėtį.

Plačiai kalbama apie pinigų nuvertinimą, bet valdžia esanti įsitikinusi, kad tas palengvintų tik laikinai, o pasikui būtų dar blogiau.

S. Cripps grumojasi rezignacija, jeigu pinigai būtų nuvertinti

Viena Asbesto Kompanija Nusileido Streikieriams

ASBESTOS, Que. — Viena asbesto kompanija, Nicolet Asbestos Mines Ltd., nusileido savo darbininkams ir pasirašė sutartį su unija, kaip pranešė katalikų sindikatų sekretorius Jean Marchand.

Minima kompanija sutiko nediskriminuoti streikierių, pripažinti uniją, kaip ir anksčiau, laikinai pakelti algas 10 centų į valandą, skaitant nuo sausio 1 dienos, duoti 4 apmokamas šventes ir derėtis toliau dėl ginčijamų punktų.

Sutartis apima tik 125 darbininkus, dirbančius St. Remi de Tingwick apylinkėj, kurie pradėjo streiką kovo 2 dieną, palaikydami kitus as-

besto mainierius. Nežiūrint to, kad sutartis apima mažą skaičių iš 5,000 streikierių, ji yra ženklas, kad darbininkų solidarumas apgali kompanijų frontą.

Ištikro, katalikai asbesto darbininkai parodė nepaprastą solidarumą. Jie pradėjo streiką vasario 13 dieną. Reiškia, streikas tęsiasi beveik keturi mėnesiai. Juos puolė kompanijos, provincialė policija. Buvo suimta virš 200 streikierių. Keli vada teisiama teisme. Bet streikieriai nerodo žymių pasiduoti ir grįžti pralaimėjusiais.

Kompanijos baigimo išmetimu iš stubų (dauguma darbininkų gyvena kompanijų lūšnuose), iškėlimu industrijos ir kitokiais būdais. Laikraščiuose streikierius apšaukė komunistais, maištininkais.

Įdomus dalykas sąryšį su šiuo streiku yra tas, kad katalikų bažnyčia stovi glaudžiai su streikieriais. Net vyskupai užgyrė rinkimą aukų prie bažnyčių.

Darbininkai uždirbdavo \$5 centus į valandą. Jie reikalauja pakelti 15 centų į valandą, kad išeitų \$1.00 į valandą.

Vyskupas, Unijos Remia Streikierius

MONTREAL. — Sherbrooke Romos katalikų vyskupas Msgr. Philip Desranleau išleido laišką, kuriame jis pilnai palaikė asbesto streikierius. Laiške jis sako, kad streikierių reikalavimai teisingi. "Bažnyčios pareiga palaikyti ir padėti silpniems. kurie dirba gyvybės palaikymui", sako jis savo laiške.

Kiek anksčiau vyskupas Desranleau pareiškė: "Karas šiandien, su atominėmis ir bakterialoginėmis priemonėmis, naikina miestus vietoj armijų, užmušęs žmones oel žalios medžiagos ir rinkų — karas, kuris jau sunaikino pusę pasaulio ir pabaigė naikinti visą, kad patenkinti mažą saują kapitalistų, — turi būti uždraustas ant visados".

Montrealo tramvajų darbininkų unija pasiuntė asbesto streikieriams 8 tonus maisto

JAPONAI REMIA KANADIEČIŲ STREIKĄ

TOKIJO. — Japonijos Nacionalis Industrinių Organizacijų Kongresas, kuris turi 1,500,000 narių, reiškia simpatiją Kanados streikuojantiems jūrnikams ir remia jų kovą už geresnę būklę.

Sako Žmonės Nežino Visų Faktų Apie Šiaurės Atlanto Paktą

WASHINGTON. — Jeigu žmonės žinotų visus faktus apie Šiaurės Atlanto Paktą, sako mokslininkas Einstein ir jo draugai, tai visi ji pasmerktų.

Albert Einstein, Thomas Mann, Miss Emily Green Balch, vyskupas W. J. Walls ir 120 kitų aukštųjų mokslininkų ir visuomenininkų turėjo čia konferenciją taikos klausimu. Savo rezolucijoje jie smerkia militarinį paktą ir teigia, kad galima užtikrinti taiką derybų keliu.

Jie sudarė pastovų komitetą, kuris ves vėjų išaiškinimui savo pažiūrų į tai, kaip geriau užtikrinti taiką pasaulyje.

Idairius Po Kanada

Kome... spauda prana-
šauja, kad... ir Darbo
Kongresas... Kana-
dos Jūrininkų Unija.

Ką ši unija padarė? Nieko.
Ją sprendus už tai, kad Ame-
rikos Darbo Federacija ir ne-
kurių Kongreso unijų vadai
to reikalauja. Jiems nepatin-
ka, kad unijai vadovauja
kairieji.

Tuo pat sykiu jie nori pri-
versti Kongresą priinti Sea-
farers International Unija,
kuri lauko jūrininkų streiką;
kurios gengsteriai apšaudė
jūrininkus. Keli šios unijos
vadai suimti ir kaltinami tu-
rėjime uždraustų ginklų. Vien-
as apkaltintas pasikėsini-
mant gyvybės ir paleistas po
\$10,000 užstatu.

Tokia tai teisybė yra deši-
niųjų unijų vadų tarpe. Nar-
sius, nuosirdžius jūrininkus
pašalins, o gengsterius pri-
ims.

Aną dieną Prekybos ir
Pramonės ministeris C. D.
Howe išdavė paslaptį, kodėl
valdžia, laivų savininkai ir
dešinieji unijų vadai nemylė
Canadian Seamen Unijos.

Kalbėdamas laivų statymo
ir taisymo kompanijų atsto-
vų susirinkime, Howe pareiš-
kė, kad laivų kapitonai negali
priversti jūrininkus dirbti
tik, kiek jie nori. Taip sa-
kant, jūrininkai, organizuoti
i Canadian Seamen Unija,
nesiduoda išnaudoti.

Asbesto darbininkai, kurie
streiko lauke nuo vasario 13
dienos, savo susirinkime, ku-
riame dalyvavo 4,000 iš 5-
600, nubalsavo laikytis strei-
ko lauke, kol kompanijos ir

valdžia sutiks patenkinti jų
reikalavimus.

Jie reikalauja nediskrimi-
nuoti nei vieno už dalyvavi-
mą streike, garantuoti beša-
lišką tribunolą išsprendimui
ginčijamų klausimų, sugra-
žinti unijai teises, kurias
valdžia atėmė pradžioj strei-
ko, ir sulaukyti persekiojimą.

Eina gandai, kad unijos
rengiasi skelbti solidarumo
streikus kitose vietose.

Tim Buck, Progresyvės
Darbo Partijos lyderis, kal-
bėdamas per radiją pareiš-
kė, kad Kanados žmonės pra-
deda neapkęsti konservatų
vado Drew dėl pažadų svai-
dymo, bet neišpildymo.

Dėl to daugelis kanadiečių
vadina jį "More Promise
George Drew".

Jis taipgi kritikavo ir li-
beralus už didelius pasigyri-
mus. Jie 1945 metais žadėję
taipgi daug, bet toli gražu
ne viską išpildė.

Tim Buck yra kandidatas
Trinity raidinge, Toronte.

Ontarija kenčia nuo saus-
ros. Jeigu greitai oras nepa-
sikeis, tai bus daug nuosto-
lių fermeriams. Jau virš de-
šimties dienų nėra lietaus.
Saulė degina laukus, kaip ug-
nis.

Nekuriose Ontarijos srity-
se šalnos nukando bulves ir
kitas daržoves.

Centralinė Ontarijos pro-
vincijos dalis kenčia dau-
giausia.

Toronte ir kitose vietose
Ontarijoje kyla mintis, kad
sporto užsiėmimai sekmadi-
niais atitrauktų jaunimą nuo

"Būkit linksmi!" sako Hap-
py Gang. Iš šio paveikslo
matosi, kad jie savo obalsi

Aukavo už Brošiūrą

KLN Komitetas ligi šiol
susilaukė gana gražios para-
mos, reikale išlaidų pādengi-
mo už išleistą brošiūrą "Ar
Taika Yra Galima?". Komitetas
tikisi, kad toji parama
nesustos plaukusi, kol visi
pažangos mylėtojai savo da-
limi už brošiūrą atsilyginda-
mi, parems Komiteto veiklą.

Šiuo laiku aukų gauta se-
kančiai:

A. Berškis, Timmins, Ont.,

daugelio nepageidaujama
užsiėmimų. Daugelis jaunimo
auklėtojų nurodo, kad nekal-
tesnio dalyko, kaip sportas,
negali būti. Bet šis sumany-
mas randa daug priešų.

Daugiausia tam priešinasi
bažnyčia. Tiesiog nesupran-
tama, kodėl ji taip priešin-
ga. Veikiausiai ji mano, kad
sportas gali atitraukti jau-
nimą nuo bažnytinių paren-
gimų.

Kanadietis

Windsoriečiai Labai Pasitenkinę Koncertu

WINDSOR. — Torontie-
čių Bangos choro atsilanky-
mas ir jų koncertas winds-
oriečiams paliko gilų įspūdį.

Jau virš savaitės laiko,
kaip tas praėjo, o mes vis
dar kalbame apie torontie-
čius ir jų koncertą pas mus.
Ką tik sutiksi, pasikalbėsi,
visi su džiaugsmu ir pasiten-
kinimu kalba apie torontie-
čių atsilankymą. Kiti net pa-
reiškia mintį, kad ateityje
reikia pakviesti į Windsorą
ne tik torontiečius, bet ir
detroitiečius menininkus ir
taip kartu vėl pasilinksmin-
ti. Būtų gerai, kad ta idėja
būtų įgyvendinta.

Pasidarbavusiems laike to-
rontiečių koncerto draugams
ir draugėms, o labiausiai še-
mininkėms už priėmimą va-
karienės, ir bendrai visiems,
kurie vienokių ar kitokių bū-
du prisidėjo prie rengimo,
parengimo komitetas taria
širdingą ačiū.

Windsorietis

Apsivedė Jonas Bernatavičius

TORONTO. — Pereitą še-
tadienį apsivedė Jonas Ber-
natavičius, Bangos choro na-
rys su Vanda Ragazinskaite,
čia gimusia ukrainiete. Vė-
tuvės įvyko protestonų baž-
nyčioj.

Vėstuvijų balius buvo dide-
lis, dalyvavo didelis abiejų
pusių svečių būrys. Visi val-
gė, gėrė ir linksminosi prie
geros muzikos.

Jaunieji, po baliaus pas
Jono tėvelius, sekmadienio
vakare išvyko į Jungtines
Valstijas medaus mėnesiui
praleisti.

Nuo savęs linkiu jiems lai-
mingo šeimyninio gyvenimo.

Reporteris

A. Džiugis, Pioneer, Alta.,
\$1.00.

S. Menkeliūnas, Port Ar-
thur, Ont., \$1.00.

B. Puodžiūnas, Winnipeg,
Man., 25 ct.

J. Stanley, Lowbanks, Ont.,
\$1.00.

A. Balčiūnas, Montreal,
\$2.00.

Visiems už aukas ir pasi-
darbavimą, širdingai ačiū!

J. Berškys,

K.L.N.K. Sekretorius
457 Parkside Dr.,
Toronto, Ont.

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras
Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS
Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Newfoundlando premjero Jo-
seph Smallwoodo šalininkai
sveikina jį su laimėjimais.

Liberalai turi jau 20 atsto-
vų prieš konservatų 5. Jie ti-
kisi daugiau, kada visų apy-

linkių balsai bus surinkti ir
suskaityti. Konservatai jau-
čiasi labai nusivylę.

V. Milauskas, Spirit River,
Alta., \$1.00.

Pasidairius po Tarybų Lietuvą

Visi Valstiečiai į Žemės Ūkio Arteles

MAŽEIKIAI. — Šiomis dienomis Pikelių apylinkėje (Židikų valsč.) suorganizuota trys nauji kolektyviniai ūkiai. Tuo būdu visi vietos darbo valstiečiai stojo į kolektyvinių ūkių kelią. Jų pavyzdžiu seka kaimyninės Griežės apylinkės gyventojai. Štai 30 šeimų sukūrė naują "Pažangos" kolektyvą, o 16 valstiečių sudarė iniciatyvinę grupę.

BIRŽAI. — Įsitikinę kolektyvinių ūkių pranašumu, darbo valstiečiai vis daugiau stvoja į esamas žemės ūkio arteles. Prieš kurį laiką kolektyvinį ūkį "Lenino keliu" sukūrė 30 šeimų. Dabar gi čia yra susibūrusios jau 95 šeimos. Tas pat vyksta ir kitur.

Sandogalos, Klausūčių ir kitose apylinkėse į kolektyvus jau susibūrė visi darbo valstiečiai.

Traktoriai Kolektyvinių Ūkių Laukuose

PLUNGĖ. — Sekmingai vyksta kolektyvinių ūkių statyba Plungės valsčiuje. Per kelias dienas čia suorganizuota 6 nauji kolektyviniai ūkiai — "Aušra", "Artojas", "Pažanga", "Komjaunolis" ir kiti. 7 naujos žemės ūkio artelės suorganizuotos Alsėdžių valsčiuje.

Kolektyviniuose ūkiuose prasidėjo pavasario laukų darbai. Dešimtis hektarų surašė "Pirmūno", Karolio Poželos vardo ir kiti kolektyviniai ūkiai. Į jų laukus išvyko Plungės MTS traktoriai.

Lietuvos TSR Biudžetas

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos sesija, įvykusi šių metų balandžio mėnesį, patvirtino 1949 metų respublikos valstybinį biudžetą.

Bendras biudžeto pajamų dydis sudaro 1,319,3 milijono rublių ir išlaidų — 1,306,3 milijono rublių. Biudžeto pajamos, palyginti su praeitais metais, padidėja 173,1 milijono rublių ir išlaidos — 166 milijonais rublių.

Bemaž 50 procentų biudžeto skiriama socialinėms-kultūrinėms priemonėms finansuoti, 34,6 procento — liaudies ūkiui finansuoti.

Darbo Pakilimas Lietuvos Ūmonėse

Klaipėdos "Trinyčių" tekstilės fabriko darbininkų ir tarnautojų iniciatyva visose Ūmonėse išsiplėtojo socialistinis lenktyniavimas dėl penkmečio plano įvykdymo pirma laiko. Darbininkai ir

inžinierijos, - technikos darbuotojai prisiima konkrečius įsipareigojimus padidinti gamybą ir pagerinti išleidžiamos produkcijos kokybę.

Klaipėdos "Gulbės" fabriko tekstilininkai, sutrumpindami vieną dieną gamybinį ciklą, atpalaidavo balandžio mėnesį per 40 tūkstančių rublių apyvartinių lėšų.

Vilniaus "Elfos" elektros gamyklos kolektyvas per pastarąjį mėnesį pagamino viršum plano 60 elektromotorų. Bemaž pusė darbininkų užbaigė devynių mėnesių užduotį: 20 tekintojų ir frezuotojų lenktyniavimo dienomis apvaldė greitojo metalo apdirbimo metodą.

Vilniaus "Spartos" kojinių-trikotazo fabriko pirmenybę lenktyniavime turi žinomos stachanovinė Zojos Krasnovskaitės brigada. Jos brigada pirmoje balandžio mėnesio pusėje pusantrą karto viršijo užduotį ir sutalpė už 5 tūkstančius rublių verpalų.

Kauno siuvėjų tarpe plačiai išgarsėjo "Dangos" fabriko Jaūvygos Čepienės brigada. Šita brigada jau išleidžia produkciją liepos mėnesio saskaiton.

Vilniaus Eidukevičiaus vardo kombinato avalynės fabriko kolektyvas paros grafiką viršija 10-15 procentų ir išleidžia 93,4 procento pirmos rūšies avalynės.

Žymių laimėjimų lenktyniavime pasiekė Kauno "Elnio" odos-avalynės kombinato darbininkai, Marytės Melnikaitės vardo konditerijos fabriko darbininkai, Tauragės mėsos kombinato kolektyvas, Kauno metalistai, laivų remontininkai, Klaipėdos žvejai ir uosto darbininkai, o taip pat kitų respublikos miestų darbininkai.

Socialistinio Darbo Didvyriai

TSR Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Įsaku, Lietuvos TSR dviem tarybinių ūkių darbininkams ir dviem kolektyvinių ūkių valstiečiams suteiktas Socialistinio Darbo Didvyrio vardas:

Zmiejauskui Pranui — "Žemių" veislinio kiaulinių kystės tarybinio ūkio grandininkui, gavusiam 1948 metais po 30,1 centnerio kviečių ir rugių derlių iš hektaro 12 hektarų plote;

Miklušui Antanui — "Aštrosios Kirsnos" tarybinio ūkio grandininkui, gavusiam po 29,8 centnerio rugių derlių iš hektaro 14 hektarų plote.

Jodinskui Jonui — Pasvalio apskrities kolektyvinio ūkio "Lenino kelias" grandininkui, gavusiam po 30 centnerių kviečių derlių iš hekta-

ro, 12 hektarų plote.

Lekavičiui Juozui — Joniškio apskrities kolektyvinio ūkio "Karolis Požėla" grandininkui, gavusiam po 30 centnerių rugių derlių iš hektaro, 15 hektarų plote.

Už gausių derlių gavimą Tarybų Sąjungos ordinais ir medaliais apdovanoti 54 Lietuvos TSR tarybinių ūkių darbininkai.

Pradėjo Pavasario Sėją

Lietuvos laukuose smarkiai išsiplėtojo pavasario laukų darbai. Šiais metais respublikoje žymiai praplėdžiami pasėlių plotai, padidėjo kviečių, cukrinių runkelių ir linų pasėliai. Pavasario sėjoje dalyvauja daugiau kaip 2 tūkstančiai naujai organizuotų kolektyvinių ūkių. Tokiose apskrityse, kaip Šiaulių, daugiau kaip pusę pasėlių plotų apsės kolektyviniai ūkiai. Šitos apskrities Meškuičių ir Lygumų valsčiuose, o taip pat eilėje kitų

apskričių valsčių beveik visa žemė bus apsėta kolektyvinių ūkių.

Lietuvoje sukurta 15 naujų MTS, gauta 420 galingų traktorių, 40 milijonų rublių kredito. Kolektyviniai ūkiai, MTS ir tarybiniai ūkiai žymiai anksčiau ir geriau, negu pereitais metais, pasiruošė pavasario laukų darbams.

Tarp kolektyvinių ūkių dėl sėkmingo sėjos atlikimo išsiplėtojo socialistinis lenktyniavimas. Savo pasitarime Vilniaus apskrities kolektyvinių ūkių valstiečiai išsiskyrė lenktyniavimą Trakų apskrities kolektyvinių ūkių valstiečius. Taip pat tarp savęs lenktyniauja ir kitos respublikos apskritys.

Lietuvos vyriausybė ir Komunistų partijos Centro Komitetas paskyrė tris pereinamąsias Raudonąsias Vėliavas, kurios bus įteiktos pavasario sėjos lenktyniavimo nugalėtojams.

Mokslų Akademijos Sesija Kolektyviniame Ūkyje

Balandžio mėnesį Šiaulių apskrities kolektyviniame ū-

kyje "Raudonoji Vėliava" įvyko Lietuvos TSR Mokslų Akademijos išvažiuojamoji sesija.

Sesija apsvartė eilę kolektyvinių ūkių statybos klausimų. Svarbiausias dėmesys buvo skirtas kolektyvinių ūkių laukų derlingumo pakėlimui, gyvulininkystės fermų išvystymui, žemės ūkio darbų organizavimui ir planavimui, žemės ūkio darbų mechanizacijai ir kolektyvinių ūkių gyvenviečių statybai.

Sesijos darbe dalyvavo žymiausi Lietuvos mokslininkai: TSR Sąjungos Mokslų Akademijos narys-korespondentas ir Lietuvos TSR Mokslų Akademijos prezidentas J. Matulis, Lenino vardo Visasąjunginės Žemės ūkio Mokslų Akademijos tikrasis narys J. Kriščiūnas, akademikai — Žiugžda, Mažylis, Lašas, Budrys, Purėnas, Mickis ir kiti. Sesijoje dalyvavo per tris šimtus Šiaulių ir kitų respublikos apskrities priešakinių kolektyvinių ūkių atstovų, kurių daugelis pasidalino savo darbo patyrimu.

Lietuvos Jaunimo Naujos Profesijos

A. KARVELIS

Traukinys eina į Klaipėdą. Šiaulių stotyje į mūsų kupę įsėdo naujas keleivis, kuris greit patraukė visų dėmesį. Tai buvo šviesiai rusvas jaunuolis su nauja juoda miline ir kepure be lankelio su kaspinukais. Vaikinas tvarkingai nusiautė milinę ir kruopščiai pasitaisė tokios pat spalvos jūrevio kostiumą — jis aiškiai buvo įsimylėjęs savo naują uniformą. Neteko abejoti: su mumis važiuoja jaunas jūrevis.

Meš greit susipažinome ir įsišnekėjome. Alfonsas Ratkevičius, septyniolikametis jaunuolis, Šiaulių batsiuvio sūnus, Klaipėdos jūrevybės mokyklos kursantas. Jis noriai pasakojo mums apie mokyklą, apie save ir apie daugelį savo draugų, iš pat vaikystės pamilusių jūrą ir svaajojusių būti jūreviais.

Tai mūsų nauja profesija, — reikšmingai pasakė Ratkevičius ir paaiškino savo mintį, — lietuviai gyvena prie jūros ir niekuomet nemokėjo jūrevybės. Mes neturėjome savo šturmanų, kapitonų bei mechanikų. Dabar šimtai lietuvių jaunuolių — tų laimingųjų tarpe ir aš — su meile įsisavina naujas tolimo plaukiojimo jūrevių profesijas.

Jo draugai pasirodė esą taip pat darbininkų vaikai: Bekenis iš Kauno, Staliulis iš Panevėžio. Visi trys mokosi šturmano specialybės. Jie mokosi fizikos, al-

gebros, geometrijos, laivo teorijos, signalizacijos, praeina jūrų praktiką — žodžiu, viso to, kas reikalinga žinoti tolimo plaukiojimo šturmanui. Mokykla priklauso Žuvies Pramonės Ministerijai, ir kursantų po to laukia įdomus darbas jūrų žuklės laivuose.

Jūs būtinai apžiūrėkite mūsų mokyklą, — atsisveikindamas su mumis, patarinėjo Alfonsas Ratkevičius.

Klaipėdoje mes patarimu pasinaudojome. Mokyklos direktorius inžinierius Miturčius — tolimo plaukiojimo kapitonas — maloniai suteikė mums galimybę apžiūrėti mokyklą, bendrabutį, mokomąjį laivą, papasakojo visas paskutines mokyklos gyvenimo naujienas.

Dabar kursantai atsidėję ruošiasi metinėms iskaitoms ir pirmajai kelionei į jūrą.

Prie Dangės kranto prirtvirtintas naujas laivas, motorinė barkentinė "Meridianaš". Čia mes radome būsimuosius laivų vairuotojus Ličmelį, Valavičių ir Staliulionį. Jie su grupe draugų, kapitono vadovaujami, atlieka mokymosi praktiką laive.

Pavasario saulė auksu nužeria dažytus bortus, denį ir sudėtingą stiebinio ūkio antstatą. Laivo įgula, kurią sudaro kursantai, nekantraudama laukia pirmo plaukiojimo jūroje.

Mes su patitenkinimu pri-

siminėme lietuvius jūrevius, kai kiek vėliau Lietuvos kaime ir naujose gamyklose sutikome dešimtis atstovų kitų naujų profesijų, kurių niekad buržuazinėje Lietuvoje nebuvo.

Sparčiais tempais vyksta žemės ūkio mechanizavimo procesas. Ir Lietuvos kaime pasidarė masinė traktorininkų, kombainininkų, mechanikų, mašinų-traktorių stočių meistrų profesijos. Žemės ūkio mokyklos ir technikumai bei mechanizacijos mokyklos jau parengė kelis tūkstančius žmonių naujų profesijų.

Rokiškio apskrities Panevėžio MTS traktorininkų kursančių grupė neseniai kreipėsi laišku į išgarsėjusią Ukrainos traktorininkę — Socialistinio Darbo Didvyrę P. Angeliną. Merginos prašė įžymiąją šalies traktorininkę patarti, kaip geriau įsisavinti mašiną ir teisingai ją išnaudoti darbe.

Neužilgo Narcizos Floraitės, Stasės Bokaitės ir kitų merginų — laiško autorių vardu atėjo iš Ukrainos, iš Staro-Beševos MTS, įdomus atsakymas. Paša Angelina smulkiai ir nuoširdžiai rašė Lietuvos merginoms. Tarp kitko ji rašė: "Man, kaip vienai pirmųjų krašte traktorininkų, malonu ir džiugu girdėti, kad ir Tarybų Lietuvoje šimtai merginų nutarė pasidaryti traktorininkėmis. (Pabaiga ant 8 pusl.)"

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: WAverley 0592

LAZDA TURI DU GALU

Yra žmonių, ir gana daug tokių, kurie turi labai trumpą atmintį arba nenori nieko atminti. Jie rėkia, putoja prieš tai, ką kiek laiko atgal patys darė. Pavyzdžiui, Britanijos darbietiška valdžia jau daug kartų naudojo kariuomenę iškrovimui ir pakrovimui laivų, kuomet laivakroviai streikavo. Ir dabar kariuomenė iškrauna Kanados laivus, kurių jūrininkai streikuoja. Bet tas nei kiek nekenkia Bevino ir Atli draugams rėkti, kad vokiečių komunistai ir rusai Berlyne laužo gelžkeliečių streiką, nors jie gerai žino, kad tas streikas yra socialdemokratijos kova prieš kai kuriuos.

Čia, Kanadoje, buvo daug atsitikimų, kad viena unija paveržė teises iš kitos kaip tik tuo metu, kada ėjo streikas. Ir dabar SIU bando paveržti dirvą iš CSU, kuri streikuoja gindama savo teises. Būtų galima rasti daug daugiau tokių pavyzdžių. Bet ir mūsų "demokratai" iš CCF pastogės gieda Bevino draugų giesmelę apie streiko laužymą Berlyne.

Arba, kam nežinomi kryžių karai, inkvizicijos? Krikščionių vadai kardu ir kalavijų kovojo tuos, kurie nenorėjo išpažinti jų tikėjimo. Lietuviams gerai žinomi kryžiuočių ir kardininkų žygiai į Lietuvą apkrikštijimui lietuvių. Inkvizitoriai degino žmones ant laužų, jų tarpe net mokslininkus. Juodesnės reakcijos žmonija nežinojo iki Hitlerio ir Musolinio laikų. Bet tas nei kiek nekenkia šių dienų krikščionių vadams verkėti apie "persekiojimus" religijos naujose demokratijose, kur yra dedamos pastangos išliustruoti liaudį ne tik iš ekonominio, bet ir dvasinio pavergimo.

Lazda turi du galus. Tiems rėksniamis reikia pasižiūrėti, ką jų pirmtakūnai darė, kaip jie patys daro, kur turi galią. Naujose demokratijose žmonės kovoja, aukojasi ne tam, kad pavergimą padidinti. Jie guldo galvas tam, kad išlaisvinti iš tų nagų, kurie laikė suspaudę juos per tiek daug metų.

AR ISTIKRO TAIP?

Globe and Mail, aukso baronų laikraštis, rašo: "Rusijos kaltinimas, kad Ištietintieji Asmenys Kanadoje 'išnaudojami', yra gryna zauna. Šie nauji kanadiečiai pirmieji užginčija kaltinimus". Girdi, vienintelis dipukų išnaudojimas yra tame, kad kartu su jais norima išmugeliuoti į Kanadą raudonuosius agentus dėl subversyvio veikimo. Kiek anksčiau tas pats laikraštis verkė, kad vietiniai raudonieji neduoda jiems ramybės. Girdi, reikia susirūpinti jų apgynimu.

Mums atrodo, kad Globe and Mail kalba iš kepurės. Kam gi nežinoma, kad didžiūnai dipukų tenka dirbti sunkiausių ir mažiausiai apmokamus darbus. Kam gi nežinoma, kad kiekvienas turi išpildyti kontraktus, nors darbo sąlygos labai sunkios. Kas šiandien mindžioja gatves būriais, ieškodami darbo, jei ne dipukai? Žinoma, jeigu jie patenkinti tokiu gyvenimu, tai jų dalykas. Bet reikia abejoti, kad jie tokiomis sąlygomis džiaugiasi. Džiaugiasi tik tai išnaudotojai, kuriems dabar lengva gauti pigių rankų.

Kas liečia komunistinį "persekiojimą", tai tikrai tuščias burbulas. Visas pažangus judėjimas susideda iš savanorių. Niekas negali nei vieno priversti stoti net į pašalpinę organizaciją, nekaltant jau apie kokią politinę partiją. Kažin, pavyzdžiui, ar buvo bent vienas dipukas pakalbintas stoti į Darbo Progresyve Partiją.

Ką mes girdime, tai visai priešingai. Kunigai ir kiti atžagareiviai drauste draudžia lankytis į pažangiečių parengimus. Jie baugina visokiais baubais, kad dipukai nesi-draugautų su pažangiečiais.

Atrodo, kad atžagareiviai patys muša ir patys rėkia. Bet tas nei kiek nepadės. Kuriam tenka kęsti išnaudojimą tas žino, kas jį išnaudoja. Globe and Mail irgi žino, kas samdo, pavyzdžiui, aukso mainierius, kas juos išnaudoja.

KAS NAUJO PASAULYJE

Keturių didžiųjų konferencija Paryžiuje atrodo nebus tokia vaisinga, kaip kad buvo manyta. Nuolaidų vieni kitiems neparodė nei vakarai, nei rytai.

Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministeris Višinskis pasiūlė grįžti prie Potsdamo ir Jaltos sutarčių provizijų, atsteigti keturių kontrolę Vokietijoje. Vakarinis blokas pasiūlė imti pagrindan vakarinių zonų konstituciją, kuri buvo sudaryta be rytinės zonos dalyvavimo. Aišku, Višinskis pasakė, kad tai būtų neteisinga, tas reikėtų atidavimą vakarams visos Vokietijos.

Taip dalykams stovint, aišku, negalima daug ko tikėtis. Jeigu susitars kai kuriais klausimais, tai dėl parties Berlyne. O pati Vokietija, atrodo, taip ir liks padalinta.

Vakarinės jėgos nenori dovanoti Bulgarijai, Rumunijai ir Vengrijai už tai, kad jos nori sumažinti bažnyčios rolę apšvietos reikaluose. Jos kaltina tas šalis sulaužius taikos sutartį, kuri garantuojanti religinę laisvę.

Pagal taikos sutartį, turės susirinkti visų keturių didžiųjų jėgų atstovai apkalbėjimui to reikalo. Jeigu nesusitars, tuomet bus skiriama komisija, kuri spręs, ar minėtos šalys sulaužė taikos sutartį.

Britai siunčia daugiau ka-

riuomenės į Hong Kongą, mažą koloniją prie Kinijos. Prisibijoma, kad komunistai ir aplamai kiniečiai nepaprastų aplėisti tą vietą.

Kinijos liaudies jėgos, pergalėjusios nacionalistus Šanghajuje ir kitose pajūrio vietose, smarkiai žygiuoja linkui Kantono, kurs randasi nelabai toli nuo Hong Kongo.

Komunistai esą nusistatę nekludyti Hong Kongo, jeigu britai nesikiš į Formosos reikalus. Eina gandai, kad britai ir amerikiečiai norį padėti nacionalistams palaikyti Formosą.

Formosą ilgą laiką valdė japonai. Tai didelė sala, turinti arti 5,000,000 gyventojų. Ji atskirta nuo sausžemio sąsiauriu, kurio plotis yra virš 100 mylių. Čiang Kaišekas ir kiti nacionalistų vadai subėgo į Formosą su aukšu, laivais ir orlaiviais.

Vinstonas Čiorčilas, britų konservatų lyderis ir Jungtinių Europos Valstybių idėjos tėvas, aną dieną pareiškė, kad jis nebegirdi savo ausyse "senolių balso, pranašaujancio karą".

Jis esąs įsitikinęs, kad karo pavojaus dabar nėra. Nekokios naujienos tiems, kurie taip laukia karo.

Paryžius išpėjo Kanadą, kad susektas didelis šmugelis pasportais. Esą pagaminta virš 4,000 netikrų pasportų.

Atrodo, kad Petėno ir Hit-

lerio draugai nelabai gerai jaučiasi Francijoje. Jie stengiasi kaip nors pasprukti į Kanadą, kur rado prieglaudą net tokie, kurie Francijoje buvo nuteisti mirtin už išdavystę.

Čekoslovakijos katalikų vadai skelbia karą tiems katalikams, kurie kooperuoja su valdžia, vadovaujama komunisto Gotvaldo.

Vyskupas Beran išleido išspėjimą, kad visus ekskomunikuos, kurie tikrai pritaris valdžiai, kuri perima savo žinion visas mokyklas.

Britanija skelbia, kad Cirenai, rytinė Libijos dalis, skelbiasi nepriklausoma šalis su Didžiuoju Senusu priešakyje.

Senusai yra viena iš musulmoniškų genčių. Jų yra apie 250,000. Jie jau senai svajuoja apie nepriklausomybę.

Dabar Cirenai yra britų kontrolėj. Nesakoma, ar britai pasitrauks, ar ne.

VLIKas (Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas) atrodo išgalvojo labai gerą planą. Jisai steigia pasaulinę lietuvių bendruomenę, išdirba konstituciją. Visi lietuviai, nesvarbu kur jie gyvena, bus skaitomi tos bendruomenės piliečiais.

VLIKas, aišku, bus tos bendruomenės valdžia. Jis mokesčių, tur būt, neuždės, bet aukų jo išlaikymui, tai reiks daug. Įdomiausia yra tas, kad tam komitetui nebus pavojaus iš "piliečių" pusės. Jį "rinks" tam tikri žmonės, nelyginant kaip kad Smetoną rinkdavo parinktieji atstovai.

Vienas tikrai blogumas jam yra, tai kad negalės rinkti aukų Lietuvoje.

Šėrai New Yorko ir Toronto biržose smarkiai krito. Daugelis šėrininkų nori atsikratyti jų.

Šėrų puolimas arba nupigginimas visuomet yra ženklas artėjančios ekonominės audros. Tai krizio pranašai.

Sakoma, kad kai kuriems šėrininkams teks truputį išsimaudyti. Daugelis prisipirko jų tuomet, kada jie buvo iškilę labai aukštai.

Britanijoje streikuoja beveik 5,000 dokų darbininkų. Eina didelis brudėjimas tarp gelžkeliečių, kurie reikalauja pakelti algas \$2.00 į savaitę.

Gelžkeliečiai nemeta darbo visai, bet jie pradeda dirbti daug lėčiau.

Sudieu, Supelėjus Mokykla

JOVARAS

Sudieu, supelėjus mokykla tamsioji,
Tau amžiną atilsį galim sakyti;
Mirtis amžinai jau tave pašarvojo,
Jau galim ant kapo tau kryžių statyti.

Per daug pasipūtėlių tu priauklėjai,
Per daug riestanosių, mažai labdarių...
Per daug parazitų krašte tu prisėjai,
Mažai teisvystei gerųjų žmonių!...

Tu kiršinai tautą prieš tautą sukilti,
Kad vargstančią liaudį priverst prie karų...
Granatomis, bombomis miestus užpilti...
Auklėjai galybes tamsiųjų jėgų!...

Štai naujo pasaulio duris atidarom,
Naujoji mokykla — tai liaudies garbė.
Nuo nuodų, puvėsio Respubliką valom,
Apšvies mūsų šalį komunos žvaigždė!

Jau saulė raudona pro debesis teka,
Apskries visą žemę šviesos spinduliai;
Ji švies darbo liaudžiai gyvenimo taką,
Į mokslą, į meną bus platus kelias!

Žydės mūsų kraštas, šėrininkų gerovę,
Darbinga, laiminga visų žmonių.
Ši santvarka pikto šalį iššrovė,
Ji greit ir piktuosius kenkėjus iššluos!

Pastabos

Sios priešrinkiminės dienos, tikrai optimistiškos. Klausant partijinių atstovų kalbų atrodo, kad Kanadoj niekad nebūs bloga gyvenėti, nežiūrint, kas laimės.

CCF žada įvesti socializmą; liberalai — visokias apdraudas, užtikrinimą ir gerovę; konservatai — panaikinti diktatūrą ir įvesti laisvę.

Taigi, gyvenk ir džiaukis. Tačiau nei viena iš jų nepateikia tikrų planų sutikimui krizės, kuri jau dabar pradeda lėtai žingsniais artintis.

Gal iš visų demagogiškiausia taktiką naudoja konservatai, vadovybėje Drew.

Per savo nachališkas pastangas, demagogiją ir suokalbius, Drew sudarė didelį pavojų.

Reakcinės jėgos nesnaudžia. Jos numato artėjantį krizį ir žino, kad tokie žmonės, kaip Drew ir jo vadovaujama partija, yra jiems reikalingiausi ir nepavaldijami.

Štai, pavyzdžiui, iškilo aiškūs faktai, kad Drew su Duplesiu turi padarę pakta, sutartį.

Tai nėra paprastas tik dviejų asmenų ar partijų susitarimas rinkimų metu. Tai Kvebeko ir visos Kanados reakcionierių susitarimas, sąmokslas, vadovybėje Drew ir Duplesio.

Ką tas susitarimas Kanados žmonėms žada, labai aišku. Jis žada salį užrakinėjimą, daužymą streikierių, areštus, kriminalinį kodą prieš pažangias partijas, prieš civilės laisvės.

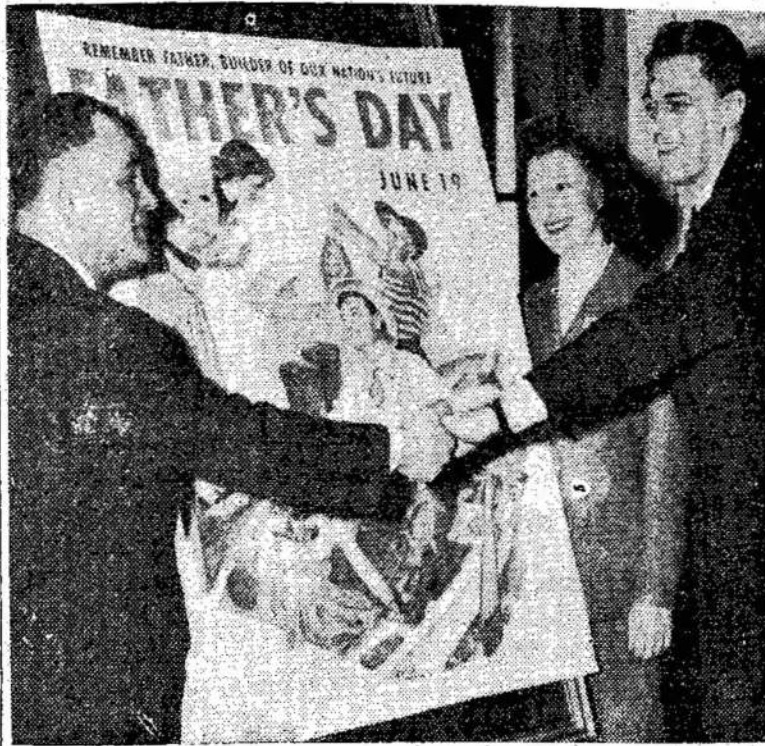
Tačiau, konservatai turi užtektinai nervų ir geras akis kalbėti, kad Kanadoje dabar esanti diktatūra, kad jie atneš Kanadai laisvę.

Nors iš kito šono, taip, jie atneš laisvę — neribotą laisvę didžiajam kapitalui, reakcionieriams.

Su liberalais bėda yra ta, kad jie visada daugiau žada, negu duoda. Rinkimams praėjus, jie labiau bijo opozicijos iš konservatų pusės ir jų klauso, negu kad imponuoja priešrinkiminės agitacijos metu.

Ko mūsų federaliam parlamentui reikia, tai tikrų ir nuoširdžių darbo žmonių atstovų, kurie neatlaidžiai vėstų kovą už pravedimą gyvenimui reikalingų reformų, pildymą prižadų ir užtartų darbo žmonių reikalus klausimui iškilus.

Tuo būdu susidarė būtina sąlyga visiems darbo žmo-

Dr. Ralph Bunche, Jungtinių Tautų taikybės žydų ir arabų Palestinoje, sveikina Charles Collins, garsiųjų Bronxo (New York) keturių tėvų, atidengimo Tėvo dienai skiriamo plakato proga.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Raportas iš Ispanijos

„Salyje, kuri turi 28 milijonus gyventojų, frankistų režimą remia keturios grupės — armija, policija, fašistinė Falangos partija ir katalikų bažnyčia. . . Katalikų bažnyčia yra stipriausia iš tų grupių. Ji yra karinga, totalitarinė, absoliutė, kontroliuojanti visas sferas Ispanijos gyvenimo. Franco politika yra katalikų doktrina. Valstybė ir bažnyčia nedaloma. . . Ispanijos katalikų bažnyčia yra labiau reakcinė negu pats popiežius“.

„Per dešimtį metų Franco subudavo stiprią policinę jėgą, kuri susideda iš civilės gvardijos, slaptų agentų ir politinės policijos — viso 500,000 vyrų. Vidaus reikalų ministerija, kuri kontroliuoja policiją, iš Ispanijos biudžeto ima didžiausias pinigų sumas. Pereitais metais jos užlaikymui buvo skirta apie bilijonas dolerių. Tai buvo dvigubai didesnė suma negu išlaidos industrijai, prekybai, žemdirbystei ir darbo reikalams“.

Šias ištraukas mes imam iš Stanley Karnowo raporto apie padėtį Ispanijoje. Jis lankėsi Ispanijoje, stebėjo ir tyrinėjo tenykščią padėtį. Jo reportažas spaudinamas progresyviai savaitrašty „National Guardian“.

Civilė gvardija ir slaptoji policija kontroliuoja visą šalį. Frankistų armija yra tik pridėklas. Tai melas būk ta armija yra moderniška. Ji apginkluota tuo, ką frankistams davė, civilio karo metu,

nėms darbuotis ir balsuoti, kad Progresyvis Darbo Partijos atstovai, kur jie yra išstatyti, kad būtų išrinkti.

Z. J.

Hitleris ir Mussolinis. Joje yra daugiau generolų, pulkininkų ir leitenantų negu karių. Daug karių atleista namo, kad karininkai gautų jų algą.

Tariamoji Ispanijos militarinė jėga yra blofas, apgaulė. Pasaka, kad Pirinėjų kalnai nepereinami yra sena nuvalkiota pasaka. Ir Hanibalas ir Napoleonas perėjo per tuos kalnus, tai ką jau kalbėt apie modernišką armiją!

Kuomet generalis imamas Franco sužviogė, kad milijonas Ispanijos karių stot kovon prieš komunistus, didžiūma ispanų gardžiai nusikvatojo. Tai karštągaidžio pasipirimas! Frankistų armija yra raketos, o ne armija.

Stanley Karnow sako, kad iš kiekvieno šimto ispanų 75

aktyviai ar pasyviai nusista-
tę prieš fašistinį režimą. Tą
patvirtina daugelis kitų ko-
respondentų ir šiaip žmonių,
kurie lankėsi Ispanijoje. Be-
veik visi jie tvirtina, kad Is-
panija visai arti bankruto,
kad didžiūma jos žmonių gy-
vena pagadžiai, kad jie al-
kani.

Madridas, Ispanijos sostinė, panašus į pigios rūšies Hollywoodą. Parazitai, biurokratai, aristokratai, policijos ir armijos vadai skęsta prabangoje, lėbauja. O čia pat, Madrido priemiesčiuose, žmonės gyvena urvuose, lūšnose didžiausiam skurde, pastovaus baėavimo stovyje, skarmalais apdengę savo kūną. Nei elektros, nei vanden-
tiekiio. Susikimšimas baisiausias.

Ir taip yra ne tik Madride.

Tikras veidas frankistinės Ispanijos pasibaisėtinas. Ekonominės šalies būklė, susisiekimo priemonės apverktiname stovyje. Kaimiečių padėtis baisiai sunki. Bet Ispanijos aristokratai, kurie valdo nesumatomus žemės plotus, gyvena kaip kokiam rojui. Jiems rojus, o darbo žmonėms pragaras.

Bet Ispanijos liaudis — jos darbininkai ir valstiečiai — neįpuolė desperacijon. Kad ir sunkiausiose sąlygose jie veda, diena iš dienos, herojišką kovą prieš kraujo siurbėles, prieš fašistinę tironiją. — Vilnis.

Teroristai Veikia

Prieš virš pora savaičių New Yorke kažin kokie gengsteriai užmušė ILGWA unijos organizatorių, — matyt, tai buvo samdytojų papiški gengsteriai, — tų samdytojų, kurie nenori, kad jų darbininkai būtų suorganizuoti į uniją.

Pavasario Saulė

A. DAGILIS

Vėl skaidri saulutė kyla
Iš po ilgo žiemos miego,
Vėl įkaista ir sušyla:
Sunaikina klodus sniego.

Su žiema neapsipratę
Mūsų jausmai vėl atgyja,
Švienčiame saulę pamatę —
Taip smagu mūsų širdyje.

Kiek daug kartų ji mus šildė,
Glamonėjo ir gaivino, —
Šaltį, ūkanas išdildė
Ir mūsų mintis padabino.

Ir vėl dėl mūsų džiaugsmą teikia
Ir naujų spėkų priduoja,
Dėl to vėl darbuotis reikia, —
Darbe reik surast paguoda.

—o—

Kai saulutės spindulėliai
Čia sutvisko mum į veidus —
Laimė tu mum prisikėlei,
Kad ir buvai nusileidus . . .

ŠYPSENOS

Tur Būt Klaida

„Ar tamsta tikras, kad ša-
vei man vedybinį leidimą
praėjusį mėnesį?“

„Ir kalbos negali būti. Ka-
me dalykas?“

„Nuo to laiko aš gyvenu
šuns gyvenimą.“

—o—

Nieko Stebėtina

„Aš girdėjau, kad tavo
moteris aną dieną Moterų
Klube parodė nepaprastą ži-
nojimą parlamentariųjų tai-
syklių.“

„Nieko stebėtina. Ji pirmi-
ninkauja mūsų namuose jau
15 metų.“

—o—

Laiminga Meilė

„Pasakyk man, kas lai-
mingiausias meilėje?“

„Becleris.“

—o—

Jis Turi Vieną

„Ar tu žinai, kad yra iš-
rasta mašina, kuri pasako,
kada žmogus meluoja?“

„Tai naujieną pasakė. Aš
vedęs su viena jau 10 metų.“

—o—

Dėl Ištyrimo

„Aš sužinojau, kad tu esi
labai turtinga.“

„Taip, tėvas paliko mili-
joną dolerių.“

„Ar tu sutiktum vestis su
manim?“

„Ne.“

„Aš žinojau, kad nesutik-
si.“

„Tai kam klausei?“

„Norėjau patirt, kaip žmo-
gus jaučiasi netekęs milijo-
no dolerių.“

Praėjusią savaitę Detrote kažin kokie gengsteriai kėsi-
nosi ant Victor Reuther'io
gyvybės, — jį šovė, bet ne-
nušovė, o tik vieną akį Reu-
ther'ui išmušė.

Prieš vienerius metus pa-
našus atentatas buvo pada-
rytas prieš Walter Reuther,
UAW unijos prezidentą. Vik-
toras buvo tos unijos švieti-
mo direktoriumi. Abu Reu-
ther'iai yra tikri broliai.

Tūli raudonbaubiai bando
primesti šį atentatą komu-
nistams bei kitiems pažan-
giams automobilių unijos
nariams. Tai, žinoma, yra
klajojimas, daugiau niekas.
Komunistai į paskirų žmonių
žudymus, į terorą netiki,
prieš tai kovoja.

Faktinai, Jungtinių Vals-
tijų Komunistų Partija ir
šiuo metu viešai pasmerkė
Reuther'io užpuolikus.

Kiekvienas pažangus žmo-
gus tai privalo pasmerkti,
nes tokie „žygiai“, kokie bu-
vo pavartoti prieš brolius
Reuther'ius, yra fašistiniai-
terroristiniai „žygiai“!

(Pabaiga ant 7 pusl.)

Socialistinio žemės ūkio Pranašumas Prieš Kapitalistinį, Pirmieji Kolektyvinių Ūkių Statybos Laimėjimai Lietuvoj

Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Prezidento J. Matulio Pranešimas Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Mokslinėje Konferencijoje.

(Tąsa)

Socialistinio žemės ūkio pranašumas prieš kapitalistinį glūdi ne tik eksploatacijos panaikinime, bet ir darbo našume bei mašinų išnaudojime. Pavyzdžiui, JAV traktoriai, esantieji privačių fermerių nuosavybėje, naudojami tik 13,5 procento ūkių. Vienas traktorius JAV prieš karą išdirbdavo per metus vidutiniškai 350-400 valandų. Tuo tarpu mūsų Sąjungoje prieš karą vienas traktorius išdirbdavo vidutiniškai 1,500 valandų per metus. Vadinasi, Tarybų Sąjungoje traktoriaus išnaudojimas yra apie 4 kartus didesnis, negu JAV.

Didinant darbo mechanizaciją, geriau įdirbant žemę, taikant žemdirbystėje mokslo pasiekimus, atsivėrė plačios galimybės išplėsti dirbamos žemės plotus ir pakelti visų kultūrų derlingumą. Štai, pavyzdžiui, carinėje Rusijoje 1913 m. pasėlių plotai užėmė apie 105 milijonus hektarų, o 1940 m. pasėlių plotai išaugo iki 150,4 milijono ha. Padidėjo techninių kultūrų, šakniavaisių, žolių ir pašarinių kultūrų plotai.

Svarbiausias žemės ūkio gaminytis yra grūdai, kurių carinėje Rusijoje buvo pagaminama nuo 66 iki 82 milijonų tonų per metus. Tuo tarpu Tarybų Sąjungos grūdinių kultūrų derlius 1940 m. pasiekė 120 milijonų tonų.

Carinėje Rusijoje 1913 m. buvo pagaminta 740 tūkstančių tonų medvilnės. Ši medvilnė sudarė apie 40 procentų šalyje naudojamą medvilnės dalis. Likusi dalis, apie 60 procentų, buvo padengiama įvežant iš užsienio. Kolektyviniai ir tarybiniai ūkiai 1940 m. pagamino medvilnės 2,700 tūkstančių tonų, t.y. 3,5 karto daugiau, negu carinėje Rusijoje. Žymiai pakilo ir kitų techninių kultūrų produkcija lyginant ją su 1913 m., pavyzdžiui, linų pluošto — 2 kartu, cukrinių runkelių — 2 kartu, saulėgrąžų — 4,5 karto ir t.t. Linų pluošto gamyboje TSRS užėmė pirmąją vietą pasaulyje.

Greta grūdinių ir techninių kultūrų augimo, smarkiais tempais vystėsi gyvulininkystė. Vien per 1935-1940 metus gyvulių skaičius kolektyviniuose ūkiuose padidėjo: arklių — 42 proc., stambųjų raguočių — 94,5 proc., kiaulių — 134,5 proc. ir avių — 250 proc.

Tuo būdu socialistinis žemės ūkis

sekmingai išsprendė šalies maitinimo problemą ir sukūrė pastovią žaliavų bazę sparčiai augančiai socialistinei pramonei.

Kolektyvinių ūkių visuomeninio ūkio augimas vyko lygiagrečiai su nepaliaujančiu kolektyvinių ūkių valstiečių gerovės kilimu. 1937 m. kolektyvinių ūkių valstiečiai gavo vienam kiemui vidutiniškai 360 pūdų grūdų. Tik per ketverius metus, 1934-1937 m., kolektyvinių ūkių valstiečių bruto pajamos padidėjo daugiau kaip 2,7 karto, o piniginės pajamos, skirstomos tarp kolektyvinių ūkių valstiečių už darbdienius, per nurodytus metus padidėjo 4,5 karto.

Tarybiname kaime įvyko tikra kultūrinė revoliucija. Tik per antrąjį stalininį penkmetį žemės ūkiui buvo paruošta 3,335 tūkstančiai kvalifikuotų darbuotojų: traktorininkų, kombainininkų, lauko brigadininkų, gyvulininkystės brigadininkų, kolektyvinių ūkių sąskaitininkų ir kt. Paskutiniams mokslo pasiekimams įgyvendinti žemės ūkyje, 1938 m. dirbo kaimuose 107,000 agronomų, apie 28,000 maitininkų ir žemės tvarkytojų, 92,000 agrotechnikų ir zootechnikų, daugiau kaip 17,000 veterinarijos gydytojų ir daugiau kaip 65,000 veterinarijos felčerų.

Žemės ūkio gamyba mūsų šalyje vystosi priešakinio mokslo pagrindu. Novatoriais ir mokslo ugdytojais yra ir tūkstančiai bei šimtai tūkstančių stachanovinkų, žemės ūkio kultūrų derlingumo rekordininkų ir kt. Kolektyviniuose ūkiuose yra 12,363 agrolaboratorijos ir 303 žemės ūkio bandymo stotys. Kelti kolektyvinių ūkių laukų derlingumą padeda tūkstančiai valstybinių agrocheminių laboratorijų, ūkių kontrolės stočių, žemės ūkio mokslinio tyrimo institutai ir jų filialai. Viso to ne-uvo caro Rusijoje. Kaimė epaprastai išaugo mokyklų tinklas ir mokinių skaičius. Žymiai padidėjo klubų skaičių, žemės ūkių bibliotekų, daugiau kaip 35,000 klubų, 790 teatrų, daugiau kaip 30,000 kino įrengimų. Buvo visiškai likviduotas neraštingumas.

Nepaisant didžiulių karo meto sunkumų, kolektyviniai

ūkiai sekmingai aprūpino armiją bei visą šalį maistu, o pramonę — žemės ūkio žaliavomis. Tarybiniai valstiečiai ir valstietės, persiėmę giliu tarybinu patriotizmu, plačiai išvystė socialistinį lenktyniavimą, žymiai pakėlė darbo našumą, išaugino aukštus derlius ir padėjo Tarybinei Armijai nugalėti priešą. Didysis Tėvynės karas dar vaizdžiau parodė, kad kolektyvinių ūkių santvarka yra pati priešakinė ir progresyviausia žemės ūkio organizacijos forma.

Kolektyvinių ūkių jėga ir gyvybingumas ypatingai pasireiškė pokariniame žemės ūkio atstatymo darbe. Individualiems valstiečių ūkiams būtų reikėję daugelio metų savo ūkiams atkurti. Tuo tarpu kolektyviniai ūkiai šį uždavinį išsprendė per keletus metus.

Stambų vaidmenį atkuriant po karo TSRS žemės ūkį suvaidino VKP(b) CK vasario plenumo istorinis nutarimas. Kolektyvinių ūkių valstiečiai ir tarybinių ūkių darbininkai sekmingai vykdė šį nutarimą. Mūsų didžioji tarybinė šalis 1948 m. nuėmė grūdų derlių, kuris be trupučio yra lygus geriausių prieškarinių metų derliui.

Broliškujų respublikų kolektyvinių ūkių valstiečių laimėjimų įkvėptas, vis platesnis Lietuvos vargingųjų ir vidutiniųjų valstiečių skaičius stoja į kolektyvinių ūkių kelią. Šiandien kolektyvinių ūkių sąjūdis respublikoje įgijo visuotinį pobūdį. Šis sąjūdis visiškai patvirtina org. Sniečkaus žodžius, pasakytus Lietuvos Komunistų partijos (bolševikų) VI suvažiavime: "Lietuvos KP (b) CK yra tos nuomonės, kad mes turime visus galimus artimiausiais metais pasiekti pilnutinę kolektyvinių ūkių santvarkos pergalę mūsų respublikoje. Šis istorinis uždavinys yra mums įveikiamas ir visiškai įvykdomas. Kiekvienas Lietuvos bolševikas, kad ir kur jis dirbtų, privalo laikyti pirmiausia savo pareigą dirbti taip, kad padėtų kuo sekmingiau pasiekti pilnutinę kolektyvinių ūkių santvarkos Lietuvoje pergalę".

Nors kolektyvinių ūkių statyba mūsų respublikoje yra dar tik pradinėje stadijoje, tačiau jau yra pasiekta neabejotinų laimėjimų. Praeitais metais vienam kolektyviniam ūkiui valstiečiui vidutiniškai teko 7 ha pasėlių.

Tuo tarpu individualiuose ūkiuose 1948 m. vidutiniškai kiekvienam valstiečiui išėjo po 5,6 ha pasėlių ploto.

Atskiruose kolektyviniuose ūkiuose pasėlių plotai buvo didesni už nurodytą vidurkį. Pavyzdžiui, Šiaulių apskrities "Naujojo kelio" kolektyviniame ūkyje kiekvienai šeimai tenka 13,8 ha pasėlių; Kelmės apskrities "Tolučių" kolektyviniame ūkyje — po 16,1 ha; Raseinių apskrities Karolio Požėlos vardo kolektyviniame ūkyje — po 17,5 ha.

Kolektyviniai ūkiai pernai surinko žymiai didesnį derlių, negu individualieji valstiečiai. Pavyzdžiui, "Sakalo" ir "Gegužės Pirmosios" kolektyviniai ūkiai Šiaulių apskrityje surinko po 16 centnerių grūdinių kultūrų iš kiekvieno ha; "Pergalės" kolektyviniame ūkiui vidutinis derlius viename hektare siekė 14,6 centnerio rugių, 20,3 centnerio žieminių kviečių, 17,8 centnerio miežių ir 16,6 centnerio avių. Tuo tarpu Šiaulių apskrities individualinių valstiečių vidutinis derlius neviršijo 12-13 centnerių iš hektaro. Raseinių apskrities "Gegužės Pirmosios" kolektyviniame ūkyje gauta derliaus iš vieno hektaro 4,4 centnerio daugiau už individualių valstiečių derlių, gautą toje apskrityje ir t.t.

Dar didesnius laimėjimus išauginant aukštus derlius pasiekė atskiros kolektyvinių ūkių brigados ir grančos. Pavyzdžiui, Jonišio apskrities Karolio Požėlos vardo kolektyviniame ūkyje Juozo Lekavičiaus grandis gavo žieminių rugių derlių apie 30 centnerių iš vieno hektaro 15 ha plote ir cukrinių runkelių — 300 centnerių derlių iš vieno hektaro 7 ha plote. Tame pačiame ūkyje Martinaičio grandis išaugino 28 centnerius rugių iš vieno hektaro 11 ha plote.

Pasėlių ploto išplėtimas ir didesni 1948 m. derliai kolektyviniuose ūkiuose už individualinių ūkių derlių pasiekė darbo mechanizacija ir aukštesnės agrotechnikos taikymu. Kolektyvinių ūkių laukuose buvo daugiau išplėstas žemės apdirbimas traktoriais, sėja dideliuose plotuose buvo atliekama eilinėmis sėjamosiomis mašinomis, buvo vartojamos veislinės sėklos, beriama daugiau mineralinių trąšų. Be to, buvo pritaikyti pažangesni metodai pasėliams prižiūrėti kovojant su piktžolėmis, laiku patrašiant ir t. t.

Greta grūdinių kultūrų kolektyviniuose ūkiuose plečiama gyvulininkystė. Pavyzdžiui, Kėdainių apskrities Karolio Požėlos vardo kolektyvinis ūkis iš prekinės pienufermos gauna po 17,000 rublių pajamų per mėnesį. Daugelis kolektyvinių ūkių, be pagrindinių žemės ūkio šakų, pradėjo plėsti sodininkystę ir bitininkystę.

Dėka organizacinio bei ūkinio kolektyvinių ūkių stiprinimo, visuomeninio ūkio augimo ir sąžiningo valstiečių darbo auga kolektyvinių valstiečių gerovė. Šią gerovę ryškiai vaizduoja išmokėti atlyginimai už darbdienius. Pavyzdžiui, 49-se pripuolamai paimtuose kolektyviniuose ūkiuose grynas atlyginimas už kiekvieną darbdienį, atiduotas tik grūdais 1948 m. buvo toks: nuo 4 iki 5 kg. grūdų išmokėta 4 kolektyviniuose ūkiuose, nuo 5 iki 6 kg. — 7 ūkiuose, nuo 6 iki 7 kg. — 12 ūkių, nuo 7 iki 8 kg. — 15 ūkių, nuo 8 iki 9 kg. — 9 ūkiuose ir nuo 9 iki 10 kg. — 2 kolektyviniuose ūkiuose. Be grūdų, kiekvienas darbdienis atlygintas dar įvairiais kitais žemės ūkio produktais ir pinigais.

Mūsų respublikos socialistiniam žemės ūkiui vystyti nuolatine pagalba teikia TSRS Vyriausybė, daug dėmesio skiria pats draugas Stalinas. Štai praeitų metų pabaigoje, draugo Stalino pasiūlymu, buvo išskirta mūsų respublikai 1,200 traktorių, 1,000 traktorių plūgų, 350 kultivatorių, 20 kombainų, 20 kilnojimų automobilių dirbtuvių, 70 kuliųjų "M-S-1.100" markės mašinų, 50 sunkvežimių, 40 automašinių benzinu vežioti ir daugelį kitų žemės ūkio mašinų. Šiomis mašinomis bus papildytos veikiančios MTS ir įsteigta respublikoje dar 15 naujų mašinų-traktorių stočių. Lietuvos žemės ūkis niekuomet neturėjo ir negalėjo svajoti turėti tokią galingą techniką, palengvinančią valstiečių darbą. Tokią techniką gali duoti tik mūsų galingoji socializmo šalis.

Didžiausias perspektyvas socialistiniam žemės ūkiui mechanizuoti ir kultūriniam gyvenimui toliau kelti atveria kolektyvinių ūkių, MTS ir tarybinių ūkių elektrifikavimas.

Buržuazinėje Lietuvoje nebuvo nei vienos kaimo elektrinės. Pagrindinė sąlyga kaimui elektrifikuoti yra grupinės sodybos. Kuriantis

grupinėm kolektyv kacija v tempais. matyta p elektrinę Lietuvos demijos 7 ruošiamą respublik telių elek

Reikia brėžti da stambaus ūkio prakūjį indi planingu nių laime plačiausi nės žemė jo tolime nai sus penkmeč nišku n mūsų ša vystyma 1948 m. s skelbtas rybos V mas apie saugos n lieniems ti, tven baseinan užtikrint vius deri dalies ste pių rajon

Sis pa bės nuta ir mūsų tiniam ž diole a koje yra ir žvirgž auga lat yra pelk riuose b mo darb kultūrin bartiniu likos vy si tiriam menimis lioracijo sausinim vykdym tus mūs keis dar

Mūsų biologai technika lygas ir derlingie čių Liet viduoti. visos šio nus mok ūkio pra vimas p sų socia laimėjin rantijsa ševikų p rybinės jo Stali

BLAC Darbo E kilo did delegata ceremon politiką j saviva kainavū lis šimt

gruvinėms sąlyboms, mūsų kolektyvinių ūkių elektrifikacija vyks paspartintais tempais. Jau šiais metais numatyta pastatyti 51 kaimo elektrinę. Dabartiniu metu Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Technikos institute ruošiamas smulkus mūsų respublikos kaimų ir miestelių elektrifikacijos planas.

Reikia visu ryškumu parbrėžti dar vieną didžiausią stambaus socialistinio žemės ūkio pranašumą prieš smulkų individualinį ūkį. Tai — planingumas ir visų mokslinių laimėjimų pritaikymas plačiausiu mastu. Socialistinės žemės ūkio gamybos ir jo tolimesnio išvystymo planai sustatomi metams ir penkmečiams. Kokiu milžinišku mastu planuojamas mūsų šalyje žemės ūkio išvystymas, rodo istorinis 1948 m. spalio mėn. 24 d. paskelbtas TSRS Ministrų Tarybos VKP(b) CK nutarimas apie "Planą laukų apsaugos miškams sodinti, žalienuose sėjomainoms įdiegti, tvenkiniams ir vandens baseinams įrengti, siekiant užtikrinti aukštus ir pastovius derlius TSRS europinės dalies stepių ir miškingų stepių rajonuose".

Šis partijos ir vyriausybės nutarimas plačiai atveria ir mūsų respublikos socialistiniam žemės ūkiui kelius į didelę ateitį. Mūsų respublikoje yra nemažai smėlingų ir žvirgždėtų žemių, kuriose auga labai skurdūs derliai; yra pelkių ir kimsynų, kuriuose be didelių nusausinimo darbų negalima išplėsti kultūringo žemės ūkio. Dabartiniu metu mūsų respublikos vyriausybė, pasirėmusi tiriamaisiais mokslo duomenimis, ruošia didelius melioracijos, pievų ir dirvų nusausinimo planus, kurių įvykdymas išplės pasėlių plotus mūsų respublikoje ir pakels darbo valstiečių gerovę.

Mūsų mokslo darbuotojai, biologai, miškininkai, agrotechnikai ir kiti tyrinėja sąlygas ir ruošia priemones nederlingiems Rytų ir Pietryčių Lietuvos smėlynams likviduoti. Nėra abejonės, kad visos šios priemonės ir darbus mokslo žmonių ir žemės ūkio praktikų bendradarbiavimas prives prie didelių mūsų socialistinio žemės ūkio laimėjimų. Tų laimėjimų garantija yra išmintingas bolševikų partijos, genialaus tarybinės liaudies vado didžiojo Stalino vadovavimas.

BLACKPOOL, Anglija. — Darbo Partijos konvencijoje kilo didelis triukšmas, kada delegatai pradėjo be jokių ceremonijų atakuoti valdžios politiką, kuri blogai atsiliepė į savivaldybinius rinkimus, kainavusius darbiečiams kelis šimtus vietų.

Aleksandro Puškino Pasaulinė Reikšmė

(150 Metų nuo Puškino gimimo dienos sukaktuvių proga)

ALEKSANDRAS CEITLINAS

Gorkio vardo Pasaulinės Literatūros Instituto vyresnysis mokslinis darbuotojas, filologijos mokslų daktaras, prof.

(Tąsa)

Išitikinęs priešas tokių kūrinių, kurie turi "nusiminimo ir svajingumo antspaudą", Puškinas kovojo dėl tikro asmenų ir laiko vaizdavimo, dėl "istorinių charakterių ir įvykių" išvystymo literatūroje. Su nepaprastu nuoseklumu Puškinas kovojo dėl literatūros idėjinio turiningumo, primindamas apie tai, jog ji "reikalauja minčių ir minčių". Savo kritikos straipsniuose ir pastabose Puškinas primygtinai reikalavo, kad poetiškoji forma būtų natūrali, aiški, tikslė ir trumpa.

Daug laiko prieš Balzaką ir Dikensą Puškinas teigė meno realizmo principus. Tose kovos pasaulinę-istorinę reikšmę ypač akivaizdžiai galima matyti ten, kur Puškinas kovojo dėl naujos tragedijos. "Kas vystosi tragedijoje? Koks jos tikslas? Žmogus ir liaudis. Žmogaus likimas, liaudies likimas", sakė Puškinas, reikalavęs iš dramaturgo didelių istorinių ir filosofinių apibendrinimų. Tas eilutes Puškinas rašė keleris metus prieš pasirodžius Viktoro Hugo estetiškam manifestui. Anuo metu, kuomet Vakarų Europos tragediją valdė romantikai ir joje net reiškėsi tendencijos grįžti prie klasicizmo (Ponsarass), Puškinas jai atskleidė patrauklias gyvenimo realistinio atvaizdavimo perspektyvas. Puškino iškeltas estetikos problemas paskui jį sprendė visa priešakinė devyniolikto amžiaus rusų literatūra, tuo pačiu sukūrusi pasaulinės reikšmės vertybes.

Vienas pirmųjų devyniolikto amžiaus europinėje literatūroje Puškinas teigė savo tautos nacionalinio susipratimo idėją, gvildeno valstybingumo idėjas ir nurodė kelius išvaduoti tautą, dar vargusią po baudžios jungo. Vienas pirmųjų Puškinas primygtinai reikalavo išvaduoti asmenybę iš prietarų jungo. Jo mokiniai ir tęsėjai žengė pirmyn tais keliais, kuriuos jiems nurodė visa apreišius Puškino genijus. Pažangiajai ir priešakinei Rusijos literatūrai nebuvo būdingas tasai gilus skirtumas tarp įvairių kartų rašytojų, kuriuo, pavyzdžiui, buvo sukręsta Prancūzijos literatūra. Tuo pat laiku, kai Škrivas ir Ponsaras vulgarizavo Mojerio ir Rasino dramaturgijos principus, Gogolis ir

Ostrovskis rusų dramaturgai suteikė galingą ir pažangų išsivystymą. Tuo metu, kai Zolia ir visas praeitojo amžiaus pabaigos prancūzų natūralizmas atlikinėjo aiškią Balzako realistinių principų reviziją, Ščedrinai ir Čechovai kūrybiškai vystė savo didžiųjų mokytojų ir pirmtakų realizmą.

Toji kūrybinė rusiško realizmo korifėjų vienybė buvo didžiai vertinga ne tik sparčiam nacionalinės rusų literatūros vystymuisi, bet ir josios tarptautiniam populiarumui. Ta aplinkybė, kad visas priešakinis devyniolikto amžiaus rusų realizmas rėmėsi Puškino veikla, be abejo, padėjo rusų literatūrai ateityje suskambėti visame pasaulyje. Gausūs daigai, kurie anuo metu išdygo klasiškinės rusų literatūros laukuose buvo nusakyti Puškino veiklos. Užsienio skaitytojai buvo sužavėti tuo siekiu skaistumu bei idėjiškumu vartinės merginų, kurias jie pamatė Turgenevo romanuose. Tačiau ir Elena iš romano "Išvakarėse" ir Natalija iš "Rudino" iš esmės yra Puškino Tatjanos dvasinės dukros. Demokratiniams Vakarų rašytojams (pavyzdžiui, Šarliui, Lui Filipui) didelį įspūdį padarė Dostojevskio užjautimas kapitalistinio miesto neturtingiems žmonėms. Tačiau, nereikia pamiršti apie tai, kad pats Dostojevskis žavėjosi Puškino apysakos "Stoties prižiūrėtojos" demokratizmu ir humanišku, apysakos, kuri padarė galingą įtaką visam rusų realizmui.

Grandioziną rusų literatūros triumfą visame pasaulyje tam tikru laipsniu nusakė jau tasai vaisingas poveikis, kurį jai padarė Puškinas. Kaip tik jis įtvirtino tuos poetinės formos idėjiškumo, meninio objektyvumo, paprastumo ir ryškumo principus, kuris vėliau taip viliojo visų šalių skaitytojus. Tada, visų pirma, nusakė gigantišką Puškino, šio visos rusų realistinės literatūros tėvo, pasaulinę reikšmę.

Kalbėdamas apie Puškina viename savo straipsnių, didžiausias mūsų laikų rašytojas Maksimas Gorkis, "Eugenijaus Onieginio" autorių pavadino "su niekuo nepalyginamu... visiškai nuostabaus talento žmogumi", "genijumi", kuriam lygių nebuvo ir nėra".

"...Pažangioji žmonija — rašė Gorkis, — pagal

nuopelnus įvertins Puškino literatūrinės veiklos reikšmę, veiklos, kuri į pasaulinės kultūros lobyną, kaip ji jau įėjo Fidijos statulos, Rafaelio ir Rembrandto paveikslai, Sekspyro tragedijos ir Bethoveno bei Čaikovskio simfonijos".

KĄ KITI RASO

(Atkelta nuo 5 pusl.)
Įdomu tai, kad Detroito gudrioji policija, kuri taip

moka kovoti prieš darbininkus, vis nebegali surasti nei Walterio, nei Viktoro Reuther'ių užpuolikų!

O surasti ir atitinkamai nubausti jie būtinai reikia! — Laisvė.

ŠIRDINGA PADEKA

SIMCOE, Ont. — Po įvairių gyvenimo sukurių ir kančių persiskyrė su šiuom pasauliu Justinas J. Kuzma. Palaidotas birželio 1 d., 1949 m. Buvo kilęs iš Puškonių kaimo, Naujamiesčio valsč., Panevėžio apskr. Į Kanadą atvyko 1928 metais.

Kurie dalyvavo laidotuvelyse ir prisuntė gražių gėlių, visiems širdingai dėkui.

P. B. Urbai

LLD Suvažiavimas Kanadoj

Prisiminus pirmą suvažiavimą, kuris įvyko 1936 metais, prisimena, kaip tame suvažiavime buvo padaryta daug naudingų tarimų, kurie buvo įgyvendinti 100 nuosimčių. Tautinėje dirvoje, svarbiausiu dalyku yra spauda. Spauda yra pagrindas kultūros kėlimui. Pasekmėje to, šiandien mes turime darbininkišką spaudą, stiprią ekonominiai ir politiniai. Lietuvių Literatūros Draugijos chorai atsižymėjo ne tik lietuvių tarpe, bet ir tarptautiniai.

Politiniu klausimu tame suvažiavime buvo daugiausia diskutuota ir tarta sąsijoje su Lietuva. Mes sakėm, kad Lietuvoje fašistinis Smetonos viešpatavimas yra laikinas; kad prieš jį kyla mases darbo žmonių ir inteligentų. Mes pasižadėjome paremti, sulig savo išgalės

liaudies judėjimą, kad būtų lengviau nusikratyti to jungo.

Tie nutarimai rodos buvo padaryti visai nesenai, bet nuo to laiko buvo daug įvykimų. Labai pasikeitė gyvenimas ir Lietuvoje. Iškilę naujos problemos. Neveltui žmonės sako, kad mes įžengėm į naują atomingą erą. Nors kai kurie žiūri į tai, kaip į negirdėtą mirties baisenybę, kadangi ji tokia gimė, bet kilnios širdies mokslininkai ir visuomenininkai n u m a t o žmonijai gražesnio gyvenimo ateitį.

Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados Veikiantis Komitetas labai gerai daro šaukdamas suvažiavimą. Nauja situacija pasaulyje sudaro daug medžiagos diskusijoms. Mūsų organizacijai, kaip tikros apšvietos sielė, reikalinga plačiau pažvelgti į gyvenimo eigą ir aiškiau kalbėti į tautiečius. Mūsų užduotys labai kilnios (Pabaiga ant 12 pusl.)

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj

Įstodami į

Sūnų ir Dukteru Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

VAJUS TĖSIS nuo KOVO 1 iki BIRZELIO 1

Laikė Vajaus Įstojimas Perpus Nupigintas

Jaunimas nuo 16 iki 20 metų amžiaus Vajaus Metu Priimamas Be Įstojamo Mokesčio

Draugija Turi 11 Kuopų Kanadoje Pašalpomis Išmokėjusi \$60,000

Pašalpos Moka: \$3.50, \$7.00 ir \$10.00 į Savaitę Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00 Nario Mokestis: 35 c., 65 c. ir \$1.10 į Mėnesį

Draugijos Kapitalas Siekia Arti \$22,000

Dėl informacijų kreipkitės:

J. Keveža, 11 A Delaware Ave., Toronto, 4, Ont.

MONTREALO ŽINIOS

Kalbėjo Darbo Žmonių Vadas

Sąrašyje su ateinančiais federaliais rinkimais, kurie įvyks šio mėnesio 27 dieną, čia buvo sušauktas masinis susirinkimas, kuriame be eilės kitų kalbėtojų, kalbėjo Kanados darbininkų vadas Tim Buck, birželio 3 d. Susirinkimas buvo labai pasekmingas ir entuziastiškas.

Mitingai rinkimų klausimu šiuo laiku vyksta dažnai. Norintieji juose dalyvauti ir išgirsti darbo žmonių kalbas, privalo sekti pažangią spaudą, lapelius, kur ras pranešimus apie įvykstančius mitingus.

Darbo Žmonių Kandidatai

Nuo Darbo Progresyvos Partijos, šioj kolonijoje, yra statomi du kandidatai: **Hary Binder** — Cartier distrikte ir **Philippe Richer** — St. Mary's distrikte. Darbo žmonės, gyvenanti šiuose distriktuose, turėtų nepamiršti rinkimų dienos ir paduoti savo balsus už virš minėtus kandidatus.

Ši rinkimų kampanija yra svarbi ir reikia susidurti su didelėmis finansinėmis išlaidomis, taigi tenka gerai padirbėti. Lietuviai nuo šios vedamos kampanijos taipgi neatsilieka. Labai gražus būrys lietuvių jau yra gražiai pasidarbavę finansų sukėlime. Didelis skaičius šią kampaniją yra labai gražiai pa-

rėmę dolerinėmis, penkinėmis ir net dešimtinėmis.

Svarbus Raportas

Gegužio 24 d. buvo sušauktas mitingas Point St. Charles svetainėje, išlausy- mui raporto iš atsibuvusio Taikos Kongreso, kuris įvyko gegužės 6-7-8 dd. Toronte.

Labai ilgą ir brandų raportą išdavė delegatas, kuris buvo pasiūstas nuo šios kolonijos demokratinė lietuvių — drg. J. Vilkelis. Delegatas raportavo, kad vykęs Kongresas buvo labai didelis, entuziastiškas, atstovai buvo iš plačios Kanados, nuo įvairių organizacijų. Atstovai buvo įvairių profesijų, luomų, darbo žmonių ir daug dvasiškių. Po jo raportu kilo daug klausimų ir diskusijų.

Susirinkimas, nors nebuvo labai skaitlingas, bet praėjo labai sekmingai.

Kiekvieną šeštadienį Vestuvės

Gegužio 28 d., Vytauto Klubo svetainėje įvyko Genovaitės Adomaitytės ir Juozo Bindoko vestuvių pokilis. Vestuvės buvo labai gražios ir didelės.

Svečių buvo atvykę ir iš Jungtinių Valstijų, tai jaunosios dėdė ir sesutė su vyru.

Jaunieji medaus mėnesį pralėisti išvyko į Jungtines Valstijas, kur jaunoji turi labai daug giminių. Ta proga galės juos aplankyti.

Birželio 4 d. įvyko kitos vestuvės, tai Tony Janušio, buyusio Vilijos choro choristo, su Izabele Skruibiute. Vestuvių dalyviai labai patenkinti, nes sako buvo labai gražios, didelės ir jausios vestuvės.

Šiose vestuvėse taipgi buvo svečių iš Jungtinių Valstijų, tai jaunosios motinos

brolis Jonas ir pusbrolis Alfonsas Pliopliai. Jaunosios teta Grimailienė su šeima iš Albertos ir jaunojo giminaitis iš Sudburio.

Jaunieji išvyko į New Yorką savo medaus mėnesiui.

Abiejiems jaunavedžiams linkiu ilgą ir laimingą gyvenimo!

Svečiai iš J.A.V.

Pora savaičių atgal, čia buvo atvykę atlankyti savo giminaičių, neseniai atvykusių iš Vokietijos, du seni amerikiečiai, dar prieš Pirmą Pasaulinį karą atvykę į Ameriką, tai dd. Vaitkai. Pasimatę su savaisiais ir pasisveičinę kelias dienas, išvyko atgal.

Korespondentas

LIETUVOS JAUNIMO...

(Atkelta nuo 3 pusl.) Jūsų kilnus poelgis rodo, kad jūs teisingai pasirinkote gyvenimo kelią. . . Drašiai imkitės darbo, nebijodamos jokių sunkumų, išplėtokite lenktyniavimą tarp brigadų ir atskirų traktoristų, parodykite didvyriškumą ir pasiaukojimo darbo pavyzdžius.

Daug džiaugsmo ir įkvėpimo sukėlė Panemunėlio MTS kursantėms žymiosios traktorininkės laiškas.

Pašos Angelinos laiškas greit pasidarė viso kaimo jaunimo nuosavybe. Naujas darbas pritraukia vis daugiau merginų ir jaunuolių kaimė. Daugelyje MTS kursuose iš naujai priimtų sudaromos net antros grupės. Lnkuvos MTS kursantė Elena Paukštaitė, pirmoji mergina Joniškių apskrityje, pasiryžusi tapti traktorinke, mums pareiškė:

— Kaip kadaise Pašai Angelinai, taip dabar mums atsidarė didelis ir šviesusis kelias. Mes padėsime visas savo jėgas, kad taip pat gerai įsisavintume naują žemės ūkio techniką, kaip ją įsisavino vyresniosios mūsų draugės.

AMQUI, Que. — Provincialis finansų ministeris Onesime Gagnon pareiškė konservatų susirinkime, kad Kvebeko valdžia pasirengusi glaudžiai kooperuoti su Drew valdžia, jeigu ji paimtų galią Kanadoje.

Anksčiau kitas Duplesio politikierius iškėlė viršun, kad Duplesio Tautininkų Sąjungos veikėjai darbuojasi dėl konservatų.

Esą Einama Prie Susitarimo Dėl Berlyno

PARYŽIUS. — Keturių didžiųjų tautininkų užsienių ministrai, slaptai posėdžiaudami, tarėsi dėl sudarymo visų keturių kontrolės tarybos Berlynui.

Amerikiniai korespondentai praneša, kad gal bus susitarta. Užsieninis Sovietų ministras Višinskis iš pra-

džios reikalavo teisės kiekvienam tautininkui vetuoti atvesti daugumos tarimus bet kokiais klausimais. Amerikos valstybės sekretorius Acheson siūlė tikrai kariniais klausimais palaikyti veto teisę, o visus kitus dalykus spręsti paprasta balsų dauguma.

Tel. AMherst 0342 5505 13th Ave., Rosemont, Montreal 36, Que.

Albertas J. Norkeliūnas, C.S.C.

Visokiausia Apdrauda — Paskolos

Gyvasties, biznio, gaisro, apiplėšimo, automobilių, nelaim. atsit., langų ir kt. Darau raštų ir dokumentų patvirtintus vertimus ir t.t. Nuolatinis Patarnavimas

Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work Šaltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalinių cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. — Tremore 6679

VERDUN, QUE.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947

J. M. Rosenfeldas

Advokatas

Kalba Lietuviškai

Atlieku visus teismų patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

20 St. James St E. Kamb 36 MONTREAL, QUE.

Tel.: BFlairs 2200.

Valandos: 4—5 po piet, 7—9 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Duru savo ligoninė, egzaminuoja ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina. 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje.

Specialistas Venerinių Lgų ir Akušerijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietu

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas Kalba Lietuviškai

Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus 4539 PARK AVE. Montreal, Que.

Spaudoje skelbimai. Televizijos mo reikme jas. Manau susipažinti būtų lengvi sitikime ki televizijos. Televizija žmogaus išdimas gali paveiklus mylių. Kai

Televizija fotografuoti pat sykiu lą į elektriją, į raičius, šviesas taip fotografuoti išsyk paima tašdangi jis greitai, tai ima kelis dsekunde. galba len sustiprina kant oro bapagauna, d rina, o pas stiklo, taip ko, taip, k pats, ką t fas nufoto Nestudij televizijos ti, kaip t tad pasite kas pasak dą, kaip t bus svarb levizija tu negu radi Radio b vadinamo tam tikru yra atm mos. Tad atsimušda ti apie v Už tai me savo imtu rybų Sąj my šalių. negali bū užlenktos trumpos, gali sulai jonizuoti jas užlen prietaisų. Kadang eina tiesi sa, tai j tik tiesia aparato, levizijos s to" viena duryje k bangos šviesa už nepaims. lygumos, pagauti atsitikim 120 myli sitikimuo kaip nor kiausiai mylių yr

Keletas Faktų Apie Televiziją

Spaudoje dažnai matyti skelbimai televizijos aparatų. Televizija virsta gyvenimo reikmena, kaip ir radijas. Manau bus ne pro šalį susipažinti su televizija, kad būtų lengviau orientuotis atsitikime kiltų noras įsigyti televizijos imtuvą.

Televizija yra nepaprastas žmogaus išradimas. Šis išradimas gali parodyti judomus paveikslus už kelių desėtkų mylių. Kaip tas atliekama?

Televizijos aparatas, kuris fotografuoja paveikslus, tuo pat sykiu paverčia paveikslą į elektromagnetinį virpėjimą, į radio, tikriau pasakius, šviesos bangas. Aparatas taip sutaisytas, kad jis fotografuoja tik mažą taškutį iš sykio. Visą vaizdą jis paima taškas po taško. Kadangi jis darbą atlieka labai greitai, tai visą paveikslą numa kelis desėtkus kartų per sekundę. Tą virpėjimą pagalba lempučių ir elektros sustiprina ir leidžia taip saktant oro bangomis. Intuvas pagauna, dar daugiau sustiprina, o paskui "atmuša" ant stiklo, taipgi taškas po taško, taip, kad pasikartoja tas pats, ką televizijos fotografas nufotografavo.

Nestudijavusiems radio ir televizijos sunku bus suprasti, kaip tas viskas įvyksta, tad pasitenkinsime tik tuo, kas pasakytas, kas liečia būdą, kaip televizija veikia. Bet bus svarbu pažymėti, kad televizija turi daugiau kliūčių, negu radijas.

Radio bangos, kad ir taip vadinamos trumposios, tam tikrų sluogsnių aukštai yra atmušamos, užlenkiamos. Tad radijo bangos, taip atsimušdamos, gali apkelti apie visą žemės kamuolį. Už tai mes galime gauti ant savo imtuvų iš Anglijos, Tarybų Sąjungos ir kitų tolimų šalių. Televizijos bangos negali būti sulaikytos ore, užlenktos. Jos yra labai trumpos, kaip radaro, ir negali sulaikyti taip vadinami jonizuoti sluogsniai. Galima jas užlenkti, bet reikia jau prietaisų.

Kadangi televizijos bangos eina tiesia linija, kaip šviesa, tai jas galima pagauti tik tiesia linija, tai yra, jeigu aparato, kuris priima, ir televizijos stoties antenos "mato" viena kitą. Jeigu bus viduryje kalnas, ar mūrai, tai bangos užkliūs, kaip kad šviesa užkliūva, ir intuvas nepaims. Kur tęsiasi plačios lygumos, kaip ežerai, galima pagauti už 60 mylių. Būna atsitikimų, kad pagauna už 120 mylių, bet tokiuose atsitikimuose bangos būna kaip nors atmušamos, veikiausiai kalnų. Trisdešimt mylių yra vidutinis tolis dėl

gero priėmimo.

Tas faktas, kad televizijos bangų negalima toli pasiųsti, ir yra didžiausias trukdymas. Tokiu būdu, televizija gali pasinaudoti tik dideli miestai ir artimais esančiais miesteliai bei kaimai.

Radiją galima persiūsti paprastomis telefono vielomis. Televizija nesiduoda. Televizijai reikia taip vadinamų "coaxial" vielų, kurios labai daug kainuoja. Pavyzdžiui, pravedimas tokių vielų nuo Buffalo iki Toronto kainuotų virš \$2,000,000. Viena mylia atsiųsti apie \$27,000.

Galima pastatyti taip vadinamus reflektorius, laužtuvus kas 30 mylių, bet ir tas daug kainuoja.

Kaip Plačiai Veikia

Kadangi televizija turi

tiek daug kliūčių, kyla klausimas, kaip ji plinta, ar daug kas ja naudojasi. Vienur ji jau pusėtinai paplitusi, o kitur tik įvedama. Pavyzdžiui, Jungtinės Valstijos turi jau 59 televizijos stotis. Yra pareikalavimų duoti leidimus įsteigti dar 66 stotis. Tiesa, iš jų pilnai veikia tik septynios.

Anglija, Francija, Tarybų Sąjunga ir kitos šalys steigia stotis, bet dar tik pradeda. Kanada dar neturi nei vienos stoties, nors prašymų leisti statyti televizijos stotis yra visa eilė.

Televizijos stoties pastatymas irgi kainuoja daug daugiau, negu radio. Programos taipgi daug daugiau atseina. Už tai darbas daug lėtesnis. Norint pastatyti tiek stotijų, kiek Kanadoj reiktų vidutiniškam uždengimui visos ša-

lies, kainuotų iki \$60,000,000. Reiktų statyti mažiau- sia 100 stotijų. Gera stotis kainuoja apie \$650,000. Galima pastatyti už mažiau, bet ne visur tas praktiška.

Jungtinėse Valstijose yra parduota jau virš 1,000,000 imtuvų. Iki metų pabaigos 2,750,000 amerikiečių turės televizijos imtuvus savo namuose. O 1952 metais bus įstatyti jau 15,000,000. (79,000,000 amerikiečių turi radio priimtuvus).

Kanadoje tuo tarpu yra tik 250 kanadiečių, kurie turi televizijos imtuvus. Viena, Kanadoje jie daug daugiau kainuoja, negu Jungtinėse Valstijose. Kita, čia nėra stotijų. Pietinėj Ontarijoj

galima gauti iš Buffalo ir Windsor. Vancouveriečiai gauna iš Seattle.

Geras televizijos imtuvas Kanadoje kainuoja arti \$600. Įrengimas antenos kainuoja apie \$150. Ant farmų, kur nereikia taip aukštai kelti, kainuoja mažiau.

Nėra abejonės, kad televizija, kaip anksčiau radijas, plėsis ir plėsis. Visos kliūtys bus nugalėtos. Taipgi, už keleto metų, pasirodys ir spalvotų paveikslų televizija. Išradimas jau yra, tik dar neišvystytas, kad apsimokėtų vartoti platesniu mastu.

Ant galo reikia pridėti, kad dabar pardavinėjami (Pabaiga ant 12 pusl.)

Res.: WE. 3011 Bus.: EL. 2266

Eddy Adomaičio Garažas

WEST END AUTO BODY

Sudaužytų Automobilių Taisyimas
Yra Mūsų Specialybė

Atliekam Visokius Taisyimo Darbus

5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ

PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniškai
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniškai

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. E. Bennett, Manager

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:

Savininkai:
J. Matulaitis, G. Kriaučeliūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS

MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:
J. Matulaitis, G. Kriaučeliūnas, A. Majauskas

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

3000 VERDUN AVE. — VERDUN
Tel. HE-MLOCK 2797

Patyrę, su Ilgu Metų Praktika

Lietuviai STATYBININKAI

Atlieka naujų namų, vasarnamių statybą, vykdo remonto bei įrengimo darbus

Siūlyti: 2596 Viau St., Montreal

A. ČECHOVAS

Vertė S. T. MATULIENĖ

BOBŲ KARALYSTĖ

(Tęsa)

— Noriu, — nusijuokė Anna Akimovna. — Man dabar vistiek, aš ir už prasto tekėčiau.

— Ką gi, ir gerai! O, koki tu tada šaunų vyrą sau išsirinktum! — Žuželica užsi-merkė ir pakraipė galvą. — O!

— Aš ir pati jai kalbu: kilmingųjų nesulauki, tad tekėtum jau ne už pirklio, o už ko nors prastesnio, — tarė tetulė. — Bent šeimnininką namuose turėtume. O ar maža gerų žmonių? Sakysim, kad ir mūsų žmoniniai. Visi blaivūs, rimti. . .

— Ką čia ir kalbėti! — sūtko Žuželica. — Vaikiniai gražūs. Nori, tetule, aš Anuškai Lebedinskį Vasilijų išpiršiu?

— Ne, Vasios kojos ilgos, — tarė tetulė rimtai. — Labai sausas. Išvaizdos neturi.

Būry prie durų kažkas nusijuokė.

— Na, už Pimenovo. Nori tekėti už Pimenovo? — paklausė Žuželica Anną Akimovną.

— Gerai, piršk Pimenovą.

— Iš tikrųjų?

— Piršk! — nusprendė Anna Akimovna ir sudavė kumščiu į stalą. — Garbės žodis, tekėsiu.

— Iš tikrųjų?

Anna Akimovna staiga susigėdė, kad jos skruostai kaista ir kad į ją visi žiūri. Ji sumaišė apt stalo kortas ir išbėgo iš kambario. Kai ji bėgo laiptais ir paskiau viršų, svetainėje, kai atsisėdo prie rojalio, iš žemutinio aukšto buvo girdėti užesys, tartum jūra šniokštų: tikriausiai kalbėjo apie ją ir apie Pimenovą, ir, gal būtų, naudodamasi jos nebuvimu, Žuželica įžeidinėjo Varvaruską ir jau, be abejo, nesivaržė žodžiais. Visam viršutiniam aukšte žibėjo tik viena lempa salėje, ir jos silpna šviesa pro duris skverbėsi į tamsią svetainę. Buvo dešimta valanda, nedaugiau. Anna Akimovna paskambino vieną valsą, paskui antrą, trečią, — skambino be pertraukos. Ji žiūrėjo į tamsų kampą už rojalio, šypsojosi mintimis šaukėsi kažką, ir jai dingtelėjo mintis: gal važiuoti tuojau pat į miestą pas ką nors, pavyzdžiui, kad ir pas Lisevičių, ir papasakoti jam, kas dabar vyksta jos sieloje? Ji norėjo be paliovos kalbėti, juoktis, dūkti, bet tamsus kampas už rojalio rūščiai tylėjo, ir aplink, visuose viršutinio aukšto kambariuose, buvo tylu, tuščia.

Ji mėgo jautrius roman-

sus, bet jos balsas buvo

šjūrktus, neišlavintas, ir todėl ji tik akompanavo, o dainavo vos girdimai, vien tik kvėpavimu. Ji pašnibždom dainavo romansą po roman-

so, vis daugiau apie meilę, atskyrimą, prarastą viltį, ir vaizdavosi, kaip ji išties jam rankas ir maldaujamai su ašaromis pasakys: "Pimenovai, nuimkite nuo manęs šitą naštą!" Ir tada, tartum būtų jai atleistos nuodėmės, pasidarys lengva ant širdies, džiaugsminga, prasidės laisvas ir, gal būt, laimingas gyvenimas. Su ilgesingu lūkesčiu ji pasilenkė prie klavišų ir aistringai panoro, kad ta gyvenimo permaina įvyktų tučtuojau, netrukus, ir jai pasidarė baisu nuo minties, kad pirmykštis gyvenimas truks dar kurį laiką. Paskiau vėl skambino ir vos girdimai dainavo, ir aplinkui buvo tylu. Žemutiniam aukšte jau nebebuvo girdėti triukšmo: tur būt, ten jau sugulė. Jau seniai išmušė dešimtį. Artėjo ilga, vieniša, nuobodinė naktis.

Anna Akimovna perėjo per visus kambarius, pagulėjo ant sofos, perskaitė savo kabinete laiškus, gautus vakare. Buvo dvylika sveiknamųjų laišku ir trys anoniminiai, be parašų. Viename kažkoks prastas darbininkas, baisia, vos išskaitoma rašysena skundėsi, kad fabriko krautuvėj parduodamas darbininkams apkartęs aliejus, dvokias žibalu, antrame — kažkas pagarbiai skundėsi, kad Nazaričius paskutinėse varžytinėse, pirkdamas geležį, paėmęs iš kažko tūkstantį rublių kyšio, trečiame plūdo ją už nežmoniškumą.

Šventiška nuotaika jau slūgo ir, norėdama ją palai-kyti, Anna Akimovna vėl sėdo prie rojalio ir tyliai paskambino vieną naujųjų valsų, paskiau prisiminė, kaip protingai ir dorai ji mąstė ir kalbėjo šiandien per pietus. Apsidairė ji aplink, pažvelgė į tamsius langus ir sienas su paveikslais, į silpną šviesą, sklidusią iš salės, ir staugė netikėtai pravirko, ir jai pasidarė skaudu, kad ji tokia vieniša, kad jai nėra su kuo pasikalbėti, pasitarti. Norėdama pasiguosti, ji stengėsi nupiešti savo vaizduotėje Pimenovą, bet jau nieko neišėjo.

Išmušė dvyliką. Įėjo Mišenkas, jau ne su fraku, o su švarku, ir tylėdamas uždegė dvi žvakes; paskui jis išėjo ir po valandžiukės grįžo su padėkalu, ant kurio stovėjo puodukas arbatos.

— Ko jūs juokiatės? — paklausė ji, pastebėjusi jo veido šypseną.

— Aš buvau apačioj ir girėčiau, kaip jūs juokavote apie Pimenovą. . . — tarė jis ir pridengė ranka besijuokiančią burną. — Kad būtume pasodinę jį pietų drauge su Viktoru Nikolajevičium ir su generolu, tai jis būtų numiręs iš baimės. — Mišenkos pečiai sudrebėjo nuo juoko. — Jis ir šakučių, tikriausiai, nemoka laikyti.

Liokajaus juokas, jo žodžiai, švarkas ir ūseliai padarė Annai Akimovnai įspūdį kažko nešvaraus. Ji užsi-merkė, kad nematytų jo, ir, pati to nenorėdama, įsivaizdavo Pimenovą, pietaujantį drauge su Lisevičium ir Kri-
linu, ir jo baikšti, neinteligentiška figūra jai pasirodė apgailėtina, mizerniška, ir ji pajuto pasibaurėjimą. Ir tik dabar, pirmą kartą per visą dieną, ji aiškiai suprato, kad visa tai, ką ji mąstė ir kalbėjo apie Pimenovą ir apie jungtuves su prastu darbininku, — nesąmonė, kvailystė, mulkinimas savęs. Geisdama nugalėti pasibaurėjimą ir įsitikinti, jog ji klystanti, ji norėjo prisiminti žodžius, kuriuos kalbėjo per pietus, bet jau nebegalėjo susigaudyti; gėda dėl savo minčių ir poelgių, ir baimė, kad ji, gal būt, pasakė šiandien kažką nors nereikalinga, ir pasibaurėjimas savo silpną dvasiškumą nepaparastai ją sujaudino. Ji pasiėmė žvakę ir skubiai, tartum ją kas nors vėtyt, nusileido žemyn, prižadino ten Spiridonovną ir ėmė įtikinėti ją, kad ji pajuokavusi. Paskui nuėjo į savo miegamąjį. Rudoji Maša, snaudusi krėslė prie lovos, pašoko ir ėmė taisyti priegalvius. Jos veidas buvo išvargęs, užmiegotas, ir pukięji plaukai sukritę į vieną pusę.

— Vakare vėl buvo atėjęs valdininkas Čalikovas, — tarė ji žiovaudama. — Bet aš nedrįsau pranešti. Labai jam girtas. Sakėsi ryt vėl ateisias.

— Ko jam reikia iš manęs? — supyko Anna Akimovna ir trenkė šukas į grindis. — Aš nenoriu jo matyti! Nenoriu!

Ji nusprendė, kad jai gyvenime jau nieko nebėliko, be to Čalikovo, kad jis jau nesiliaus persekiojęs ją ir primins jai kasdien, koks neįdomus ir beprasmiškas jos gyvenimas. Juk ji tik tam ir tinka, kad padėtų vargšams. O, kaip tai kvaila!

Ji atsigulė nenusirengusi ir pravirko iš gėdos ir nuobodžio. Pirkčiau ir kvailiau už viską jai atrodė tai, kad šiandieninės svajonės apie Pimenovą buvo doros, kilnios,

taurios, bet tuo pačiu metu ji jautė, kad Lisevičius ir net Krilinas buvo jai artimesni už Pimenovą ir net už visus darbininkus, paimtus drauge. Ji dabar galvojo, kad jeigu galėtų tik ką išgyventą ilgą dieną atvaizduoti paveiksle, tai visa, kas kvaila ir beprasmiška, kaip, pavyzdžiui, pietūs, advokato žodžiai, lošimas karaliais, būtų tiesa, gi svajonės, kalbos apie Pimenovą išsiskirtų iš visumos, kaip netikra vieta, kaip kažkas įtempto. Ir ji galvojo taip pat, kad jai jau vėlu svajoti apie laimę, kad

jai jau viskas žuvę, ir grįžti į tą gyvenimą, kai ji miegodavo su motina po viena antklode, arba išgalvoti kokį nors naują, ypatingą gyvenimą jau nebegalima.

Rudoji Maša klūpojo ties lova ir žiūrėjo į ją liūdna, suglumusi, paskui ir pati pravirko ir prigludo veidu prie jos rankos; be žodžių buvo aišku, ko jai taip kartu.

— Kvailės mudvi abi, — kalbėjo Anna Akimovna, verkdamas ir juokdamasi. — Kvailės mudvi! Ak, kokios mudvi kvailės!

Niekio, Jų Kraujas Dar Mėlynas

MEL COLBY

Raudona baidyklė tikrai pasiekė zenitą. Spaudos pranešimai iš Didžiosios Britanijos sako, kad Atstovų Rūmų nariai gavo laiškus su skundais, kad "komunistas" užima "svarbiausią" poziciją Buckingham palociuose. Prie kokio desperatiškumo dalykai gali prieiti!

Gandai, kad "komunistas" galėjo įsikverbti į karaliaus ir karalienės namus, kelia nerimą ir šioj pusėj vandeny-
no. George Drew sakoma labai susirūpinęs faktų, kad jis neatkreipė atydos į gaudus pirmas. M. J. Coldwell sako, kad jis būtų pirmas buvęs, jeigu nebūtų žiūrėjęs po savo lova. Louis St. Laurent, iš kitos pusės, pradėjo stiprią kontr-ataką ir sakoma paleido gaudus, kad maitre d'hotel Chateau Lurier viešbutyje syki buvo matomą lošiant rusišką biliardą.

Žinios apie "komunistinę" infiltraciją Buckingham palociuose uždavė baisy smūgį C. H. Millardui. Sakoma, kad jis sukritęs ant grindų, dėjuodamas: "Bandy, brandy". Tik po kiek laiko atsigavęs ir pakeitęs žodžius į "Vandens, vandens, bet žiūrėkit, kad būtų virintas".

Anglijoj šis gandas turėjo baisesias pasekmes tarp aristokratijos. Lordas Taglockas, kuris buvo pradėjęs rašyti memuarus, sakoma numetęs juos į šalį ir pradėjęs visai naują darbą, užvadindamas jį: Ar Buckingham palociai komunistų suokalbis? Manor namai tiesiog ūžia nuo spėliojimų. Svečiai dairosi į vienas kito valizas, statydami klausimą, ar nėra juose Komunistų Manifesto.

Tų gaudų pasekmes geriausiai atvaizduoja ištraukos iš Lordo Snagsbio užrašų. Lordas Snagsbis, karalystės peras, tiesiog gyventi

negali.

Sekmadienis: Viešpatie, koks baises sapnas! Sapnavau, kad karalaitė Margareta Rožė maršavo Gegužės Pirmosios demonstracijoj!

Pirmadienis: Turiau neužmiršti, kad reikia duoti Heatklifui vieną dieną poilsio. Žmogus užsitarnavo poilsį ištikimais tarnaudamas per 20 metų. Gali pakrypti linkui komunizmo, jeigu jis pradės jaustis, kad aš pamirštu jį.

Antradienis: Viešpatie, koks sapnas! Sapnavau, kad Edinburgą kunigaikštis skaitė Daily Workerį, važiuodamas požeminiu traukiniu.

Trečiadienis: Turiau prašyti poną Snagsbi neniuniuoti Mano Meilė kaip Raudona, Raudona Rožė. Ką gi ji mano, ar čia Kremlius, ar ką!

Ketvirtadienis: Viešpatie, koks baises sapnas! Sapnavau, kad karalienė išsiuvinėjo kūjį ir piautuvą ant visų paduškaičių!

Penktdadienis: Turiau priminti Heatklifui, kad dabar ne laikas prašyti pakelti algą.

Šeštadienis: Viešpatie, koks baises sapnas! Sapnavau, kad Heatklifas prašė pakelti algą.

CCF IR LIBERALAI VIENI KITUS GIRIA

TORONTO. — Iš aprašymų Toronto Daily Star puslapiuose, matyti, kad CCF viršininkai savo kalbose giria liberalus, o Star, gražon, giria CCF.

Vienas tiktai dalykas neaiškus: kam iš tų pagyrų bus naudą? Abiejį stato kandidatus. Kaip jie gali padėti vieni kitiems rinkimuose, kuomet visur jų balsai susiskaldys?

Ontarijos valdžia atiteko konservatams dėka tokio susiskaldymo. Konservatai laimėjo su trečdaliu balsų.

MACO.

— Štai a
ral Moto
su serga
sančiu C.
racijos j
daro da
siam nu
darbo.

Wilsor
pirko pri
re bulių
vaitės at
go. Juo t
lius sirg
lėjo sur

Vienu
terinara
sį bulių.

Galų
ras pas
x-ray p
pasakė,
kia pad
nos.

Buvo
ties Wil
kad jis
sia X-ra
pagalba
rėti į se
so jo d
nui, Ger
racijos
jo serij
mos dist
kimai. I
dų didži
vo pakr
vį Senel
skrido į
Už ke
giganta:

Tai
Siunė
pin

438 &

Tel.

Vest
Savin

Au

455

Buliaus ir Darbininko Istorijos

WILLIAM ALLAN

MACOMB COUNTY, Mich. — Štai apsakymas, ką General Motors korporacija darė su sergančiu bulium, priklausančiu C. E. Wilsonui, korporacijos prezidentui, ir ką ji daro darbininkui, susirgusiam nuo sunkaus ir greito darbo.

Wilsonas du metai atgal pirkto prizą laimėjusį Ayrshire bulių už \$16,000. Dvi savaitės atgal šis bulius susirgo. Juo toliau, tuo labiau bulius sirgo. Veterinarai negalėjo surasti, kas jam yra.

Vienu tarpu, net penki veterinarai lankė apie padrikusį bulių.

Galų gale vienas veterinaras pasakė, kad reikia imti x-ray paveikslus. Bet kitas pasakė, kad šiam buliui reikia padidintos x-ray mašinos.

Buvo atsikreipta prie paties Wilsono, ir pranešta, kad jis pasakęs, jog didžiausia x-ray mašina, su kurioje pagalba galima būtų pasiūlyti ir sergantį bulių, priklausantį jo draugui, C. E. Wilsonui, General Electric korporacijos prezidentui. Prasidėjo serijos telegramų ir tolimos distancijos telefonų šaukimai. Bėgyje dviejų valandų didžiulė x-ray mašina buvo pakrauta į didžiulį orlaivį Senektedyje, N. Y., ir išskrido pas ligonį.

Už kelių valandų, kuomet gigantas Skymaster orlaivis

pasiekė žemę Willow Run aerodrome Mišigane, ji pasitiko nemaža grupė veterinarų, G. M. Wilsono atstovas ir stebėtojai.

Sunkvežimis, kuris pribuvo paimti mašinos, pasirodė per mažas. Reikėjo greitai pašaukti kitą iš GM. Vienas stebėtojas buvo nugirstas sakant, kad jeigu jie nebūtų suradę užtektinai didelio troko, tai GM korporacijos fabrikas būtų tuojaus naują padaręs.

Taigi, kuomet x-ray mašina galų gale pasiekė Wilsono farmą čia, Michigan County, kitas tragiškas atsitikimas įvyko. Elektros laidai buvo per maži perleisti mašinai reikalingą srovę.

Vėl Wilsonas turėjo, kaip kad armijoje yra sakoma, mesti savo činą. Detroito Edisono kompanija buvo pašaukta ir buliaus padėtis išaiškinta.

Du trokai techniku, lydimi policininkų ant motorciklų, kaip buvo pranešta, atskubėjo iš Detroito prie gulinčios x-ray mašinos šale sergančio buliaus. Buvo pravesta speciali linija, paleista mašina ir bulius nutrauktas.

Vėliausios žinios iš barnės, kur bulius sirgo, yra sekančios:

Bulius pastipo.

Darbininko Istorija

Dabar paklauskite darbininko istorijos, tai yra, ką

Wilsono General Motors padarė su Ceolaru Wheelocku, vienu iš korporacijos darbininkų.

Wheelockas yra negras darbininkas, dirbęs General Motors korporacijos Cadillac įmonėje Detroito. Jis buvo stambus, stipras ir žinomas kaip geras, kantrus darbininkas.

Jis dirbo prie cilindrių blokų, ir jam reikėjo čipuoti su 15 svarų automatinio oro kaltu. Blokai sveria 80 svarų. Jis kilnojo juos nuo konvejerio, aplygino, o paskui atgal dėjo ant konvejerio. Jis per valandą laiko nukėlė ir atgal užkėlė 50 cilindrių blokų. Jis dirbo taip pusantuntos valandos į dieną. Jis pakėlė 28 tonus kiekvieną

dieną, dirbdamas šešias dienas į savaitę.

Wheelock išsisėmė, pradėjo neužmigti. Jis nuėjo pas gydytoją, kuris davė raščiuką, kurs nurodo, kad jeigu jam nebus duotas lengvesnis darbas, tai jis susmuks visai.

Naktimis Wheelock vartėsi ir dėjavo miegodamas, nes jo rankos dirbo darba ir miegant, taip buvo paveiktos darbo.

Galų gale jis nebegalėjo tęsti. Jis paprašė formaną, kad pakeistų darbą. Formanas jo prašymą ignoravo. Tuomet jis prašė formaną pašaukti unijos komiteto narį, kad būtų galima pasiskųsti darbo sunkumu. Tas irgi buvo ignoruota. Nebegalėdamas toliau dirbti, Wheelock parėjo namo ir atsigulė. Išgulėjo lovoj kelias savaites, vos galėdamas apsiversti.

Kuomet Wheelock nuėjo atsiimti nedarbo apdraudos,

jis surado, kad korporacija užprotestavus mokėjimą jam nedarbo apdraudos, nes jis savanoriai apleidęs darbą.

United Automobile Workers unija apeliuoja reikala. Tuo tarpu Wheelock bė cento, nors dar po gydytojų priežiūra.

Be to, Wheelock, kaip medicinos autoritetui nurodo, turėtų nusiimti x-ray nuotraukas nugaros, kuri taip skauda. Bet GM neduoda jam kompensacijos. Taigi, jis neturi pinigų ir tam.

General Motors korporacija moka savo prezidentui C. E. Wilsonui \$444,000 į metus algos. Taigi, jis gali traukti x-ray nuotraukas ir savo sergančiam buliui, kuris vistiek pastipo. C. Wheelock yra bedarbis, be grašio, tad negali nutraukti nei savo nugaros paveikslų.

Toks tai skirtumas tarp to, kaip GM traktuoja sergantį bulių ir sergantį darbininką.

"Pirmosios Nakties Teisė"

Viduramžiuose Europoje, įskaitant ir Lietuvą bei Lenkiją, taip vadinamas "Jus prima noctis" įstatymas buvo plačiai žinomas, — ir turėjo plačios galios. "Jus prima noctis" reiškia "Pirmosios nakties teisė," ir tai buvo barbariškas įstatymas ir įprotis, kuriuomi naudojami valdančioji feodalistinė klasė, bajorai, dvarininkai.

Ta pirmosios nakties teisė reiškė, kad dvarininkas ponas turi teisę miegoti su kiekviena ištekančia jo apylinkėje baudžiauninke pirmą naktį po vedybų. Išteka jauna mergaitė baudžiauninkė už savo mylimo, ir jei ji patinka ponui, ji su juo turi miegoti pirmą povedybinę naktį, ir nei jos priešinimasis, nei jaunikio begalinis pasipiktinimas galėjo ką nors tuo atžvilgiu padaryti.

Istorija rodo, kad tuo įpročiu plačiausiai naudojami lenkiškoji ponų klasė, ir kadangi Lietuvoje dvarininkų klasė buvo lenkiška arba sulenkėjusi, tai tas įprotis buvo paplitęs ir Lietuvoje.

Tas barbariškas įprotis išnyko su baudžiava. Bet dar yra pasaulyje vietų, kur jis praktikuojamas. Dar yra ša-

lių, kur beturtė jauna mergaitė turi, po įstatymu, pasiduoti seniui ponui pirmą naktį po ištekejimo už koks nors kito.

Indijos Valstietės

Indijoje yra taip vadinamos "karališkos sritys", kurias valdo neaprežtos galios valdovai, taip vadinami maharadžiai ir su savo pavaldiniais radžiais. Kai kurios tos karališkos Indijos valstybės yra kelius kartus didesnės už Lietuvą ir turi po keliolika milijonų gyventojų. Tiesa, kuomet dabar Indija yra tapusi respublika, tų karališkų sričių valdovai turėjo prisiekti ištikimybę Indijos valstybei, ir oficialiai jie dabar yra tik Indijos valdžios įgalotiniai, bet faktinai jie lieka neaprežti savo sričių vienvaldžiai. Jie, kaip ponai

dvarininkai baudžios laiku Rytų Europoje, turi teisę savo valstiečius baudžiauninkus užmušti, parduoti, kankinti ir bendrai daryti bileką. Už jokių nusikaltimų jie nėra atsakomingi teismui.

Pirmosios nakties teisė Indijoje karališkose srityse irgi yra žinoma, nors ji neminima taip oficialiai, kaip būdavo minima Europoje baudžios laiku. Europoje ta pirmosios nakties teisė buvo taip įprasta, kad ponas beveik jautė pareigą miegoti su kiekviena naujai ištekejusia mergaite, jeigu ji tik jam patiko šiek tiek, jeigu ji tik turėjo kiek patrauklumo. Indijos radžiai ir maharadžiai pasirenka tik pačias gražiausias mergaites, tik tas, kurias jie specialiai pasirenka. Bet vienaip ar kitaip, tas

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Lietuviški Rekordai

Sulig pareikalavimo siunčiame katalogą

Taipgi radio, skalbiamos mašinos 25 ir 60 ciklų. Siunčiame bile kur Kanadoje. Galima pirkti grynais pinigais arba sulig susitarimo ant išmokėjimo.

ORIGINAL FURNITURE CO.

438 & 515 QUEEN ST. W. TORONTO, ONT.

Tel. AD. 1618

šventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Harry R. Ranks Company

W. Zaleschook — Laidotuvių Direktorius
Aukščiausias Patarnavimas — Prieinama Kaina
Patarnavimas 24 Valandas
455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

PRINCESS FASHION FURS
Designers and Creators of fine FUR GARMENTS
Restyling and Repairs Workmanship Guaranteed MODERN
COLD STORAGE
PLANT ON THE PREMISES
506 Queen W. 750 Yonge
AD. 8884 RA. 8971

BERGMAN FUR CO.

Lietuviškai Kalbas Kailininkas

Kailiniai Pagaminami Tiesiai Dirbtuvė, Pagal Jūsų Pasirinkimą ir Mierą

Mes Turime Visokių Rūšių Futrų

Mes Taipgi Perdirbame ir Sutaisome. Darbas Garantuojamas, Moderniškas. Šaltas Padėjimas Vasarai

197 Spadina Ave. — Toronto

EL. 6509

Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

Kaina prieinama. Darbas garantuotas
Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Linksmas Piknikas

Lietuvių Literatūros Draugijos 113 kuopa rengia linksmą pikniką sekmadienį, birželio 12 dieną, 2 valandą po piet, Woodsley parke, prie Westinghouse dirbtuvės, kur ir pirmiau rengdavom.

Bus visokios rūšies gėrimų ir užkandžių. Šokiams grieš gera muzika. Kviečiame visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir susitikti su pažįstamais ir pasilinksinti šviežiame ore.

Jeigu būtų lietus, piknikas atsibus salėje, 707 Barton St. E.

Važiuojant busu, imkite Aberdeen busą ir važiuokite iki galo, ten bus ir pikniko vieta.

Rengimo Komitetas

Montreal, Que.

Piknikas - Gegužinė

Per visą birželio mėnesį, kas šventadienis įvyks piknikai-gegužinės, ruošia m o s progresyvių lietuvių, ant 8-tos Ave., miškelyje, Ville La-Salle.

Kviečiame visus ir visas kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

Rengėjai

Delhi, Ont.

Linksmas Piknikas

Lietuvių Social Welfare Klubas rengia linksmą pikniką ant Juliaus Stradomskio farmos, sekmadienį, birželio 12 dieną, 1 valandą po piet.

Bus gėrimų, šaltos košės, šiltų sūniukų. Šokiams grieš

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirma Kuopa Rengia

Linksmus Šokius

Šeštadienį, Birželio 11 Dieną

Lietuvių Svetainė

(160 Claremont St.)

Šokiams Grieš Smažį Muzika

Kadangi šie šokia yra paskutiniai šį sezoną, tad visi lietuviai, seni ir jauni, kviečiami atsilankyti ir pasilinksinti kartu su savo pažįstamais.

Pradžią 8 val. vak.

Parengimų Komisija

"Pirmosios Nakties Teisė"

(Atkelta nuo 11 pusl.)
barbariškas įprotis ten dar gyvuoja, ir vargiai galima tikėtis, kad Nehru valdžia pakankamai griežtai maišysis į vienvaldžių reikalus, kad juos sudrausti.

Ir Čigonų Tarpe

Įstatymas, kuris bent kiek panašus į baudžiosvės laikų pirmosios nakties teisę, tebegyvoja kai kuriuose čigonų taboruose (karavanuose). Lietuvoje keliausieji čigonai paskutiniu pusamžiu buvo pasidalinę į neskaitlingus ir negalingus būrius, ir jų valdovai turėjo mažai galios. Bet kitose šalyse, ypačiai Rusijoje, Rumunijoje ir Moldavijoje, čigonai keliaudavo taboruose, kurie buvo dideli

gera muzika. Visi apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti.

Rengėjai

ir skaitlingi, ir kurių valdovai turėjo daug galios.

Čigonų taborų valdovai turėjo (ir dar tebeturi vietomis) teisę miegoti pirmą poverdybinę naktį su kiekvienu nuotaka, — bet ji turėjo būti iš kito taboro. Tai yra, jeigu taboro jaunikaitis vedė kito taboro merginą, jis pirmą poverdybinę naktį ją turėjo atvesti pas taboro viršylą.

Tą paprotį, kaip matyti, čigonai parsivežė iš Indijos, kur jie kadaise, ilgi šimtmečiai atgal, gyveno. Tas paprotis iki šiolei dar yra žinomas kai kuriose Mikronezijos salose (Pacifike), Burmos dalyse ir vietomis Marokoje.

Kalbant apie tą barbarišką taip vadinamą pirmosios nakties teisės įprotį, reikia

pasakyti, kad jis yra vienas barbariškumų, kuris yra tiesiogine išdava klasinės priešpaudos. Ponai dvarininkai Viduramžiais Rytų Europoje ir dabar radžiai Indijoje jaučia, kad turi teisę miegoti su jaunomis baudžiauninkaitėmis, nes jie iš viso baudžiauninkus neskaito žmonėmis, nes tie baudžiauninkai jiems tik turtas, panašiai, kaip gyvuliai.

Ar tas įprotis perneštas ir į modernią kapitalistinę sistemą? Iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti, kad ne, bet jeigu pažvelgsime kiek giliau, pamatome, kad pėdsakų dar yra. Fabrikantas arba finansierius, kuris turi randevous su savo raštinės tarnautojo sužieduotine (jam žinant, — kad jam alga būtų pakelta) gal nesijaučia tiek visagalis kaip baudžiauninkų savininkas-ponas su baudžiauninkaitė, bet krislas to paties atsinešimo tame yra.

Darbininkė

FAKT. APIE TELEVIZIJĄ

(Atkelta nuo 9 pusl.)
taip vadinami FM radio imtuvai. Paprastai jie būna kombinacijoj su AM imtuvais. FM imtuvai geri tikrai vietoje. Jų bangos taipgi eina tiesia linija ir negalima užlaužti. Gyvenant toli nuo radio stoties, tokie imtuvai nenaudingi. FM imtuvas geras tuo, kad jis taip sakant "nebraška". Gali perkūnas trankytis virš galvos, o tavo imtuvas groja sau, lyg nieko nebūtų.

J.

LLD SUVAŽIAVIMAS

(Atkelta nuo 7 pusl.)

ir didelės.
Kaip matyti, dauguma kuopų užgryrė suvažiavimo laiką, kuris numatytas rugsėjo 3-4 dienomis, Toronte. Tiesa, kai kurios kuopos siū-

lė kitą laiką, bet ir prie geriausių norų nebūtų galima prisitaikyti prie visų. Toronto kuopa (162) vienbalsiai užgryrė suvažiavimą ir išrinko stiprų komitetą prisiruošimui. Jis kooperuos su KV-K, kad būtų suvažiavimas priruoštas kuo geriausiai.

Laiko nedaug liko, todėl visos LLD kuopos Kanadoje turi ruoštis šiam svarbiam darbui.

J. Žukauskas

162 Kuop. Sekretorius

Parduoda - Ieško

Reikia Darbininkų

Dėl nuolatinio darbo. Lengvas fabriko darbas, penkios dienos į savaitę.

Myers Cotton Products
83 St. Patrick St.

Tel. WA. 1520 (Toronto)

Reikalinga Moteris

Pagelbėti prie namų ruošos rytais, 4 sykius į savaitę. Visi suaugę. Dėl plėtenių informacijų ir susitarimo kreiptis: 350 Palmerston Blvd., arba telefonuoti: KI. 2350. (Toronto)

Paieškojimas

Paieškau savo pusbrolių gyvenančių Kanadoje: Onos ir Petro Mežinskų. Paeina iš Lietuvos, Iškonų km., Biržų apskr. Paieško Petras Povilonis ir Ona Jankauškytė, kilę iš Satkinių km., Papilio valsč. Gyvenanti Brazilijoje: Rua Atlantika, No. 499, Sao Paulo, Brazil.

Lietuvis Barberis

Patyręs plaukų kirpėjas

932 Dundas St. W.

Kampas Gorevale Ave.
Toronto

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrines prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Vėl pradėjau siūti pagal užsakymą vyriškus žieminius ir vasarinius rūbus.

Seni ir naujai atvykusieji tautiečiai prašomi reikalui esant kreiptis pas mane. — Darbas garantuotas.

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto

Ofiso telef. WA. 5900

Rezidenc. — MO. 1232

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, išstiria akių nervus, nuo kurtų parina nervuotumas ir galvos akudėjimas. Pritaiko akinius.

170 College W., Toronto

Telefonas: EA. 3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

Suite 403 - 455 Spadina

Toronto

Ofiso Tel. KI. 4989

Rezidenc. MU. 0191

Kenedy Travel Bureau

Officialūs Jūrų ir Oro Linių Agentai

Real Estate, Pilietybės Popieriai,

Apraudos ir Teisių Ištaiga

Mes Galime Gauti Jūsų Seimynai, Tėvams ir Nekuriems Kitiems Giminėms Leidimus Atvažiuoti Kanadon. Galime Parduoti Jums Garlaivį ir Orlaivį Tikietus Oficialie Kaina Parūpiname Amerikon Įvažiavimo Dokumentus, Pasportus, Vizas, Siunčiam Pinigus po Visą Pasaulį. Greitas Patarnavimas

296 Queen Street West, Toronto

Tel. EL. 8636

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N.

HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917